

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Hétfő
1932 * március 21

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

67. szám
XXXVIII. évfolyam

Ára 5 lei

KREUGER, HITLER DETERDING

Az utóbbi néhány hónap eseménye világosan bizonyítja, hogy a kontinentális válság kirobbanásához közeleg. A német elnökválasztás és a gyufatröszt összeroppanása a vég biztos jelei. Nyugateurópában általános az a vélemény, hogy az Ivar Kreuger-féle konszern után a Royal Dutch következik. A Royal-Dutch elnökgazgatója, a petroleutröszt koronázatlan királya, éppen úgy elvesztette a gazdasági háborút, mint a gyufakonszern. A világválsággal nem tudott megbirkózni Ivar Kreuger sem és alighanem bizonyosra vehető, hogy Deterding sem lesz ebben a tekintetben szerencsésebb. Csaknem egyszerre torpantak meg a nagy gyufakonszern és a petroleutröszt, Ivar Kreuger öngyilkossága az összeomlás egyik felvonása volt. Az a pillanat, amidőn Deterding trösztje mondja fel a szolgálatot, Európa gazdaságtörténete már eljutott a nagy válaszúthoz. Ivar Kreuger és Deterding részvényei egyszerre kezdtek zuhanni a börzén. Deterding valamivel tovább bírja a sors pörtyét, de kétségtelen, hogy ugy Amerikában, mint Európában már a közeljövő újabb meglepetéseket fog hozni és úgy a nagy ipari trösztök, mint a nagy bankok, újabb megpróbáltatással kell számolni. Ha pedig a legnagyobb vállalatok roppannak össze, ugyan mire várjanak a kisebb üzemek, a kisebb cégek, a kis emberek? Nyugateurópában és Németországban már nem is igen várnak. Ezt mutatja a francia és az angol polgárság végsőkéig feszült türelmetlensége, ez mutatja a német elnökválasztást is. Csak a vak nem látja, hogy Németországban maolnap minden megérett a polgárháborúra. Hindenburgra több mint 8 millió szociáldemokrata adta le a szavazatát. Ezek szerint Németországban legalább 13 millió marxista szavazat van a Thälmann-ra esett 5 millió szavazattal. Legalább 12 millió ember Hitlerért rajong. A Hugenberg-Düsterberg csoport kb. 3 millió szavata, végeredményképpen szintén nem Hindenburg felé gravitál, úgy, hogy a szociáldemokraták támogatása nélkül Hindenburg tekintélye és presztízse legfeljebb 10 millió polgár szavazatot tud koncentrálni.

A nagyon is átlátszó erőviszonyok könnyen kétséssé teszik a Hindenburg-Brüning csoport zavartalan uralmát, még ha ez inkább is számíthat francia, vagy legalább angol szimpátiára.

A porosz kormány igen erőyes föllépése nélkül még az is kérdéses, vajjon nem fogja-e vis maior megakadályozni az április 10-iki pótválasztás megtartását? A német polgárháború és esetleg Németország kettéhasadása nincs kizárva. A német politikai probléma azonban végeredményképpen szintén csak egy epizód a válság örvényében, mint az Ivar Kreuger-féle tröszt összeomlása, Deterding trösztjének vergődése, a leépítések, a munkanélküliség, a gazdasági nyomorúság, a fogyasztásképtelenség, az éhség és a tömeges öngyilkosság. Politika, gazdasági kérdések, tömegsors szervesen összefüggnek.

A jelenlegi pénzgazdálkodás, az arany szertartása sirba vinné az emberiséget, az egész kultúrát, a civilizációt, ha minden dogmatikus elfogultságot félre nem dobva — tovább tűrnék Európa és Amerika népei a kapzsiság — lassankint mindent megsemmisítő — uralmát. Ezért és nem senkitől nem ismert eszményeiért nő egyaránt Hitler és másrészt Thälmann tábor. A dolgok ereje hajtja az embereket az aktivitásra.

Kreuger öngyilkos, Hitler toboroz, Deterding inog — a tömegek megindulnak, így, vagy úgy, de nem bírják tovább, dühörog a föld, sóhajt a fájdalom és fenyeget a mindent elseprő orkán. És még most sincs igazi kezdeményezés.

Dr. Silbermann Jenő

Megjött a retteggve várt tavaszi árvizkatasztrófa

**Biharmegyei községekben házak omlottak össze,
Nagyvárad belvárosát is fenyegeti az áradat**

Ijesztő jelentések Belényesről, Szilágysomlyóról, Aradról

Nagyvárad, március 19.

A két nap óta fokozottabb iramot vevő olvadás elhozta azt a veszedelmet Biharmegyébe, amitől a hatóságok már napok óta rettegtek.

A Fehér-, Fekete- és Sebeskörösöket összekötő csatornahálózat pénteken délutánra annyira megtelt vízzel, hogy a gátvédelmi munkálatok már nem tarthatták az iramot.

A szennyes és jégtáblákat magával sodró jeges áradat átlépte a töltéseket és szinte percek alatt lepte el az alacsonyabb fekvésű területeket.

A vármegyei prefektúra péntek estétől kezdődőleg permanens szolgálatot tart.

Vidékről mindenünnen jönnek a vészhirek.

A jólőre megtett védelmi intézkedések és az eddig kivezényelt utászkatonaszág tehetetlennek bizonyul. Ghica rendőrprefektus az új folyamán Kolozsvárról telefonon kért újabb utászszázadokat és csendőrséget s egyben hozzáértő vízmérnököket, hogy a védelmi munkálatokat az egész megyére összefüggően szervezzék meg.

Az aggodalmat végsőkéig fokozta az a szombat délelőtti jelentés, amely arról számol be, hogy

Belényesen a vízállás 180 centiméterre emelkedett, amire emberemlékezet óta nincs példa.

Románszentmiklóson az áradat már

74 házat ontott össze és egész utcákat kerített körül.

Roj községben

18 házat seprte el a váratlanul beomló víztömeg.

A mezők mindenütt a tenger képét mutatják. A hullámok tetején állathullák uszkálnak, vagy még élő, de kifáradt állatok küdenek kétségbeesetten életükért.

Az újabb belényesi jelentés arról számol be, hogy a vízállás állandóan nő s ha

az emelkedés még 10 centiméteres lesz, úgy az egész vidék menthetetlenül víz alá kerül.

A környéken mindenütt a legnagyobb pánik uralkodik. A lakosság a legnagyobb kétségbeesés szélén áll. Cseffa, Barakony, Inand és Horog községek lakói, hogy községeiket megmentse, titokban át akarták vágni a Körös tulsóparti töltéseit, hogy az áradat arra találjon utat magának. Szerencsére a tervről

idejében értesült a csendőrség is s megakadályozta a kétségbeesett cselekedetet, amelynek következménye egész sereg község pusztulása lehetett volna.

A parasztok és a csendőrség között majdnem verekezésre került a sor s csak az erőlyes, de higgadt fellépésnek lehet köszönni azt, hogy a katasztrófát sikerült elhárítani.

Az árvízveszedelem egyébként magában

Nagyváradon is percről-percre nő.

A külvárosi negyedeket, a Lakos-telepet, a Bányasor-telepet, a Keztyüs-telepet és a Bernád-telepet már elöntötte az áradat.

A rendőrség eddig 200 házból lakoltatta ki az embereket. Két ház összeomlott, igen sok örökre lakhatatlanná vált.

Váradbelencét pénteken este lepte meg az áradás. Hat utcát percek alatt méteres víztömeg öntött el. Emberéletben szerencsére seholsem esett kár, mert a hatóságok idejében gondoskodtak a veszélyeztetett területek kiürítéséről. A vészely azonban percről-percre nő s ha a vízállás még emelkedik, úgy Nagyvárad belvárosát is közvetlenül fenyegeti az árvizkatasztrófa.

A bánási árvízveszedelem

Az utolsó napokban rohamosan bekövetkezett olvadás és a bőséges esőzés miatt a Bega partvidékét is áradás veszélye fenyegeti.

Minden jel arra mutat, hogy ebben az évben is éppen olyan súlyos árvizkatasztrófával kell számolniuk a hatóságoknak, mint amilyen 1925 karácsonykor volt Temesváron a többi vidékén.

A bánási árvízveszedelemről egyébként a következő jelentések számolnak be:

Temesváron a Bega-csatorna vízállása az utolsó 24 órában több mint egy méterrel emelkedett s több helyen már elérte a part színvonalát, sőt már ki is lépett a medréből. Így

a Józsefváros elején levő Fehér Kereszt bábaképzőintézet előtt a víz már el is öntötte a partot.

Temesvár Mehala nevű külvároskában 300 ház már víz alatt van s lakóit a hatóságoknak ki kellett lakoltatniuk.

Az árvíz elöntötte a Schnapp-telep több utcáját is, ahol 2 ház összedőlt. Ezen a területen 11 ház megrongálódott s lakóikat hatósági intézkedésre védettebb helyre szállították.

Víztereng veszi már körül a Gyárvárosban levő tejközpont telepet, valamint a gyárvárosi Táviráda és Magyar-utcákat is. Nagy veszély fenyegeti a mélyebben fekvő Kardos-telep lakóházait, amelyeket az áradás gátszakadás esetén nyomtalanul elseper

Minthogy Temesvár külvárosait különösen nagyon fenyegeti az árvízveszedelem, a városi mérnöki hivatal a katonasággal karöltve igyekezik a védekező munkálatokat idejében elvégezni.

A városi mérnöki hivatal 500 embert állított munkába s körülbelül ugyanilyen nagyságú műszaki csapatot vezényelt ki a katonai hatóságok is a gátak rendbehozására, valamint a veszélyeztetett területeken szükséges mentési munkálatok elvégzésére.

Ugyanilyen céllal állandóan riadókészültségben vannak a temesvári tüzoltók is Biste Leó főparancsnok vezetése alatt.

Temesvár környékén és a megyében is komoly az árvízveszedelem. A Gyárvárostól nem messze levő Vadászrdó és Ujszentcsanak környéke már víz alatt van.

A megye területéről Románszentmiklós, Csebz, Macedónia és Hidasliget községekből érkezett aggasztó jelentések.

Hidasligeten a Bega áradása az Albert és Bednár-féle műmalnot pusztította el.

A Kraszna is kiöntött

Szilágysomlyóról jelentik: A pénteki fokozottabb olvadás következtében akkora víztömegek zúdultak a Kraszna-ba, hogy a folyócska veszedelmesen megáradt és kiöntött.

Fokozza a veszedelmet az, hogy a jégtorlaszok eltakarításával nem törődtek

Gátalján a Berzava áradása több négyzetkilométernyi területet borított víz alá és a szennyes hullámok a község utcáira is benyomultak.

Bogásbányáról, Resicáról, Karánsebesről és Lugosról is árvízjelentések érkeznek.

ARADON IS

Súlyos az árvízveszedelem Aradon is. A Maros egy nap alatt 140 centiméterrel emelkedett, ma azonban már Radnánál 10 centiméterrel apadt.

Bent Aradon nem annyira a Maros, mint a talajvíz fenyegeti elöntéssel az utcákat.

A mosoczi telepen több pince víz alá merült.

Egészen különleges helyzet állott elő Vingán, amely városka egy dombon fekszik és most teljesen vízzel van körülvéve, úgy, hogy még az állomásról sem lehet megközelíteni. Az utasok kénytelenek továbbutazni. Vinga úgy néz ki, mint egy sziget a tenger közepén.

s most a felduzzadó víztömeg egyre nagyobb erővel omlik keresztül a töltéseken.

Szilágysomlyó egyrészt már elöntötte a vizár. Az árvízveszély egyre nő s az érő hatóságok sürgős óvintézkedéseket fogantatosítanak

Megszomorodott szívvel jelentem, hogy új, demokratikus választójogunk lesz.

Nincs nagyobb csapás egy országra, mint egy általános, titkos, egyenlő, községenkénti, nőkre is kiterjedő... stb... stb... Mert tessék csak elképzelni, milyen jó volt a múltban, ameddig a reakció, igazságtalan, ostoba választójogi rendszer volt érvényben. Az a kormány, amelyik uralmon volt és a választásokat levezette, megelégedett a szavazatok 40 százalékal. A választójogi rendszer ugyanis, ha elérte a negyven percentet, ugysis adott neki még ingyen huszat, vagyis a szavazatok kisebbségével el lehetett érni a mandátumok többségét.

Tehát a kormánynak nem volt nehéz dolga. A negyven százalékhöz nem kellett túlzott apparátus. Felvonultatta a csendőrséget, amely kiosztott néhány pofont és a renitensebb polgárokat megismogatta a puska boldogabb felével. Felvonultatta a közigazgatási gépezetet, mely ellopott néhány urnát és néhány millió szavazatot. Felvonultatta a megbízható egészségügyi szakembereket, akik az ellenzéki falvakat lezárták azon a címen, hogy járvány van. Megnyitotta a dutyikat és egy-két-három napra kőterbe rakta azokat, akik tulhangelosak mertek lenni. Általában népiünnep volt a választás: némi terror, kis lopás, csöppnyi csalás, itt egy pofon, ott egy-egy rugás, emitt egy mellpor, amott egy kupáncsapás s már meg is volt a szükséges negyven százalék.

Igy volt eddig.

Mi lesz most, amikor a negyven százalék nem lesz elég, hanem a győzelemhez meg kell szerezni a szavazatok tényleges többségét is?

Isten óvjon meg minden szavazót.

ADÓ

A vagyonok ellenőrzéséről szóló törvény kimondja, hogy azokat a javakat, melyeknek eredete törvénytelen, el kell kobozni.

Az alkotmány azonban tiltja az elkobzást és így ezt a műveletet „adó”-nak nevezték el.

Ebből is látszik, hogy az adó alapján nem más, mint közönséges elkobzás.

KUTYA ÉS EMBER

Egy newyorki távirati ügynökség jelenti, hogy Venezuela államánácsa átíratott intézett az angol kormányhoz, melyől O'Reilly brit köpet visszahívását kérte. Ezt a szokatlanul éles konfliktust a követ kutyája idézte elő, mely szájkosár nélkül odöngött az utcákon. Erre a fentálló szabályrendeletekhez hiven megmérgezték.

A követ kétségbeesve értesült kedvenc ebének szomorú haláláról s indulatában nyilatkozatot adott közzé, melynek legjellegzetesebb mondata a következőképpen hangzott:

— Venezuela a vérengzők országa...

Majd a kutya tetemet odavetette az egészségügyi minisztérium kapuja elé s a hullára rátette a névjegyét a következő üzenettel:

— Ez a ti aljas munkátok...

Egy követből mindenestre szokatlan eljárás. De indokolt.

Mert egy drága fajkutyát legyilkolni akkor, amikor olyan olcsó az emberélet, valóban barbárizmus és felesleges luxus. (m.)

Mandzsuriában erősödik a lázadás

London, március 19.

Ideérkezett jelentések szerint Mandzsuriában erősödik a felkelők mozgalma. A 19-ik kínai hadosztály egyik tábornoka Mandzsuri területére lépett, azzal a céllal, hogy megbuktassa a mandzsuk kormányt. Karbin körül a lázadók felkoncolták egy falu lakosságát.

A tengerbe akarták lökni az ausztráliai miniszterelnököt

Sidney, március 19.

A rendőrség letartóztatott több fiatal embert, akik merényletet akartak elkövetni Lang ausztráliai miniszterelnök ellen. A merénylők úgy tervezték, hogy Lang miniszterelnököt, akinek a sidneyi kikötőben felállított egyik szobornál beszédet kellett mondani, lelöki a szobor talapzatáról a tengerbe.

Gustav Hervé:

Nem Dunakonföderáció, hanem Német- és Franciaország teljes kibékülése kell

Páris, március 19.

Gustav Hervé, a hírneves francia publicista nagy cikket írt Tardieu tervével kapcsolatban a Victoire című párisi lapban.

Gustav Hervé erőteljesen sürgeti Németország és Franciaország teljes kibékülését, mert csak ez lehet a feltétele Európa gazdasági talpraállításának.

— A francia nacionalisták tévednek, — írja Hervé — amikor kerülgetik a főproblémát és dunakonföderációt sürgetnek ahelyett, hogy a szerződések méltányos revíziójával bátran neki vágnának a kényes kérdésnek. Ha még tovább is vesztegetik az időt, a nagybeteg Európa betegsége annyira elhatalmasodik, hogy többé már nem lesz orvosolható.

Nem találják a legutolsó budapesti bankrablás tetteseit

Megjutalmazták a bátor bankszolgát, akinek lélekjelenléte meghiusította a rablók próbálkozását

Budapest, március 19.

A budapesti Községi Takarékpénztár Lipót-köruti helyiségében megkísérelt revolveres bankrablás tetteit a nagy apparátussal megindított rendőrségi nyomozás még nem tudta leleplezni és elfogni. Az egyetlen bűnjel, amely a bankrablók után maradt, egy üres revolver s egyebekben a rendőrség csak a bank alkalmazottainak vallomására támaszkodik a vizsgálat folytatásában.

A budapesti rendőrfőkapitányság bünyügyi osztálya tegnap felhívást intézett a magyar főváros lakosságához s abban ar-

ra kéri mindazokat, akik délben fél 1 óra körül az 5-ös jelzésű villamoson utaztak, hogy

jelentkezzenek és adjanak személyleírást a három bankrablóról, akik gyors egymásutánban ugrottak fel a robogó villamosra.

A bankrablást Kovács Gábor bankaltestízt hiusította meg s most a Községi Takarékpénztár igazgatósága kérésrel fordult Sipőcz Jenő dr. főpolgármesterhez, indítványozva, hogy a főváros tanácsa dícsérettel és jutalommal tüntesse ki a bátor bankszolgát.

Kérjük a királyt, erősítsen meg bennünket törvénytisztelő hitünkben

A karcfalvai székely deputáció a király előtt

Bukarest, március 19.

Jelentettük, hogy a karcfalvai jogtalan legelőkisajátítás ügyében a székely közbirtokosság elhatározta, hogy a királyig megy panaszával. Tegnap Bukarestbe érkezett Bálint István, a karcfalvai közbirtokosság volt elnöke, valamint Szekeres István és Godro László, akik számára Dinu Stolojan csikmegyei prefektus kihallgatást eszközölt ki az uralkodónál. A székely küldöttséget dr. Pittner Árpád volt alispán kalauzolta az udvarnagyi hivatalig.

A király az ugynevezett kis dolgozószobájában fogadta a székely küldöttséget, amelynek tagjai székely nemzeti viseletben, csizmában, zsinoros harisnyában és abaposztos zekében járultak az uralkodó elé. A király mindhármukkal kezét szorított, majd Szekeres István átnyújtotta a felségfolyamodványt. Szekeres román nyelven szözl az uralkodóhoz, akinek elnézését kérte, hogy nem beszél jól

a nyelvet.

— Elég jól beszélnek románul, csak rajta — biztatta a küldöttséget az uralkodó.

Szekeres ezután a következőket mondotta:

— Mi, székelyek, amint a történelem is igazolja, király- és törvénytisztelők voltunk mindig és ma is azok vagyunk. Tudjuk azt is, hogy nekünk, kisebbségnek, ugyanolyan jogaink vannak ebben az országban, mint a többségi nemzetnek. Eppen ezért kérjük Felsegedet, erősítse meg törvénytisztelő hitünket azzal, hogy visszahelyezi a székelyeket törvényadta jogaikba.

A király ezután átvette a folyamodványt és ígéretet tett, hogy az ügyet megvizsgálja és az eredményről értesíti a küldöttséget. Károly király ezután szívélyesen búcsút vett a küldöttség tagjaitól, akik az uralkodót magyarul megjelenezték.

Tovább folyik a vizsgálat Hitlerék ellen

Kétségtelen, hogy a választás napján át akarták venni a hatalmat

Berlin, március 19.

Csütörtökön egész nap és még pénteken is a kora hajnali órákig folyt a vizsgálat Poroszország városaiban a nemzeti-szocialista szervezetek ellen. A hatóságok Severing porosz belügyminiszter utasításai alapján

összesen 170 helyen tartottak házkutatást a náci hivatalos helyiségeiben és pártirodáiban.

Ez a vizsgálat, amelyet Hitler választási trükknek nevezett, a berlini jelentések alapján mégis megdönthetetlen bizonyítékokat szolgáltatott arra, hogy Hitlerék riadókészültsége nem az elnökvá-

lasztás napjára szóló szokásos intézkedés volt, hanem

a legkomolyabb felkészülés egy államcsíny végrehajtására és a hatalom átételére.

A házkutatások során lefoglalt rengeteg okmányból kétséget kizárólag sikerült megállapítani, hogy a nemzeti szo-

A világhírű

BODENWIESER BALLET

Brassóban.

Hashajtó,
amelynek íze
édesebb a csóknál.

ciálástak annyira alaposak voltak a puccs előkészítésében, hogy még a birodalmi vasut védelmére szolgáló titkos fegyverraktárakat is kinyomozta jól működő kémsszervezetük és megszerzett minden jelszót, valamint titkos írást és chiffrakulcsot, amely szükséges volt a legfontosabb jelentések és kormányutasítások kibetűzéséhez.

Hitlerék annyira felkészültek arra, hogy az elnökválasztás napján átvegyék a hatalmat, hogy az igazságügyi szolgálat minden fontosabb intézményének vezetésére már kijelölték a maguk embereit.

A német közvéleményt természetesen érthető izgalomba hozták a Poroszország területén tartott házkutatások, de azoknak eredményénél is sokkal nagyobb szenzációt keltett Hitlernek a péntek reggeli lapok számára adott nyilatkozata. Ebben Hitler azt szögezte le, hogy a nemzeti szocialista rohamcsapatok készülték a birodalmi belügyminiszteriumnak idejében bejelentették és onnan az engedélyt meg is kapták. Hitler után Gröner birodalmi belügyminiszter is nyilatkozott és megerősítette a nemzeti szocialista vezér állításait a megjegyzéssel, hogy a rohamcsapatoknak csak a náci választóhelyiségeiben volt joguk gyülekezni, hogy utcai zavargások esetén kibetűzhessék.

A német politikai körök megítélése szerint Gröner birodalmi belügyminiszter fentebbi nyilatkozata a birodalmi kormány és a porosz kormány közötti egyetértést megzavarta és a helyzetet még az is bonyodalmasabbá teszi, hogy állítólag a vasfront és a birodalmi lobogószövetség rohamcsapatai is ugyanolyan engedélyt kaptak a riadókészültségre, mint Hitlerék.

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változékony idő várható, északi légáramlással, hőstüllyedéssel, délen csapadékkal.

Schmelling is kapott szavazatot a német elnök-választáson

Berlin, március 19.

Most derül ki, hogy Schmelling, a végül boxbajnok is kapott szavazatot a német elnök-választáson. Schmelling ugyan hivatalosan nem jelöltette magát, hívei azonban mégis részvételükkel a boxbajnok neve szerepelt.

Ujra letartóztatták Lindbergh sofőrjét

Nem York, március 19.

A Lindbergh czerdes kisfiának elrablói után indított hajszát, — ha a nyomozás egyelőre zsákutcába is jutott, — még mindig nem fejeződött be. A rendőrség gyanúja újra Lindbergh sofőrjére irányult, az újabb gyanúkat alapján tegnap újra őrizetbe vették. Kihallgatása és vallatása azonban nem hozott eredményt, a rendőrség továbbra is épp olyan vaksötétségben tapogatózik, mint eddig.

Az újabb jelentések szerint Lindbergh lakását és farmját a legszigorúbb ellenőrzés alá vették és a rendőrség engedélye nélkül senkit sem engednek be.

20 elbocsátott vasutas ügye a marosvásárhelyi tábla előtt

Marosvásárhely, március 19.

A marosvásárhelyi Tábla mellett működő közigazgatási bíróság ma tárgyalta husz elbocsátott magyar vasutas kártérítési perét, amelyet a CFR ellen indítottak. A vasutasokat március-holnapra tették ki állásukból, azért, mert a román nyelvviszágán elbuktak. A mai tárgyaláson a vasutasok bizonyították, hogy a vizsgán olyan tételeket kaptak, amelyek a román nyelv irodalmi ismeretét követelik meg. Így többek között az egyik tételük az volt, írják le, milyen impressziókat kelt bennük a tavasz, a másik pedig egy vasuti karambol leírása lett volna.

A bíróság úgy döntött, hogy megvárja, a míg a Semmitűzők az országos elbocsátások ügyében elvi döntést hoz és csak azután hirdeti ki a husz vasutas perében az ítéletet.

Serédy magyar hercegprímás ismeretes beszéde nem egyes pártok ellen irányult

Budapest, március 19.

A magyar parlament katolikus képviselőjének ma délelőtti küldöttségileg keresték fel Serédy Jusztián dr. hercegprímást, akit arra kértek, hogy XI. Pius pápa uralkodásának tizedik évfordulója alkalmával tárja fel Magyarország helyzetét a Szentatyá előtt s egyben tolmácsolja a magyar katolikus hívek hűségét és bizalmát.

Serédy hercegprímás a képviselőküldöttség elnökeinek beszédére válaszul, kijelentette, hogy a tegnapi elhangzott nagy beszéde nem egyes politikai pártoknak szült és azaz nem akart egyenlenséget keltetni Magyarország belpolitikai életében.

Kommunista lázongás a tighinai börtönben

Bukarest, március 19.

Beszámoltunk arról, hogy a tighinai börtönben őrzött kommunisták a párisi kommun évfordulóján, amely egybeesett a kommunista nő-nappal, tüntetést rendeztek, az Internacionálét énekelték és éltették a szovjetet. A börtönigazgatóság kérésére a foglyok között megjelent Lascu ügyész, aki csendesíteni próbálta a tüntetőket. Egy Baiciuc nevű kommunista nő, amikor meglátta az ügyészt, becsmérlő szavakat használt vele szemben, amelyeknek megtorlásaaképpen a foglyonót karcra akarták elhelyezni. Társnői ezt megakadályozni próbálták, mire az ügyész csendőroketet vezényeltetett ki a cellákhoz. A nőket azonosították magyarul a férfiak is, akik a celláik falából kiemelt téglákkal és pécészekkakkal fordították a belépő csendőroketet. A lázongást csak nehezen sikerült elfojtani. A tüntetés vezetőit magánzárkába helyezték el.

Szervezkedik a Goga-párt

Manifesztum a földműves lakossághoz

Bukarest, március 19.

A Goga-párt szervező-bizottságának élén Burileanu volt bankormányzó áll, aki egyike az ország leggazdagabb embereinek. A bizottság egyébként naphosszat együtt van és fogadja a jelentkezőket, akik megállapíthatják a Goga-párt várható kormányrakerülése reményében lépnek be az új pártba.

A Goga-vezérkarából kiszivárgott hírek szerint egyébként az új párt április első vasárnapjára összehívott kongresszusán Goga javaslatot tesz, hogy pártját nemzeti agrárpárt névre kereszteljék.

Goga a földművelők hatalmas rétegére akar támaszkodni s ezért a pártprogram kidolgozását is ilyen szellemben kezdte meg. A szervező bizottság is a földművesekhez intézi ujonnan megfogalmazott manifesztumát, amelyben felszólítja a kisgazda tömegeket, hogy csatlakozzanak Goga pártjához, mert csak az a párt tudja biztosítani Románia jobb jövőjét.

Ujabb jelentés szerint Goga tegnap délutánra tervezett kihallgatása hétfőre maradt el, mert a pártvezér influenzában megbetegedett. A királyi kihallgatás után Goga nyilatkozatot olvas fel a kamrában.

Sulyos vasuti szerencsétlenség a nápolyi alagutban

Hat halott, 24 sulyos sebesült

Nápoly, március 19.

A két nápolyi pályaudvar közötti vasutvonalon levő alagutban ma reggel borzalmas szerencsétlenség történt. Két ellentétes irányban haladó személyvonat teljes sebességgel egymásba szaladt. Az összeütközés irozatos erejű volt, a mozdonyok s néhány vasuti kocsi pozdoriává zúzódott. A katasztrófa híre óriási pánikot idézett elő, s a helyszíni vizsgálat során az olasz trónörökös is megjelent a karambol helyszínén.

A mentési munkálatok során hat halottat és 27 sulyos sebesültet szedtek ki a két vonat romjai alól.

Ezek közül is négyet haldokolva szállították kórházba, ahol hárman rövidesen kiszenvedtek s így a szerencsétlenség áldozatainak száma kilencre emelkedett. A szerencsétlenséget az egyik vonat mozdonyvezetője okozta, aki a Piazza Garibaldi-ra a tilosra állított szemafor ellenére is elindította szerelvényét. A könnyelmű mozdonyvezető maga is életét vesztette a karambol alkalmával.

Japán elfogadta a Népszövetség békefeltételeit

Sanghaj, március 19.

Sanghajból érkező jelentések szerint sikerült elsimítani azokat a nehézségeket, amelyek eddig szinte lehetetlenné tették a japán — kínai konfliktus elsimítását. A jelentések szerint

a japán kormány hivatalosan is kijelentette, hogy kész a Népszövetség részéről kidolgozott feltételek alapján beszüntetni az el-

lenségeskedéseket és megkezdeni a béketárgyalásokat.

Ezek a feltételek pedig a következők:

1. A kínai csapatok megtartják Sanghaj körül elfoglalt állásaikat.

2. A japán csapatok Sanghaj mögé vonulnak vissza.

3. A béketárgyalások megindítására japán — kínai egyezbízottság küldenek ki.

Tolvajlámpa az autógarázsban

Revolveres banditák lelőttek egy budapesti fiatalembert

Budapest, március 19.

A Községi Takarékpénztár Lipót-körúti fiókjánál elkövetett rablótámadás után ismét

újabb fegyveres rablómerénylet ügyében kellett nyomozást indítani a budapesti rendőrfőkapitányság büntügyi osztályának.

A revolveres rablótámadás Pestszentlőrincen történt a Filtext gyárra telepének udvarán. Engel Imre 21 éves joghallgató, aki bátyjának a Filtext-gyártelepen levő lakásán lakott, pénteken éjszaka 12 óra felé ment haza. Amikor az udvaron keresztül haladt, a garázból gyanus zajt hallott. Nem törődve a veszéllyel, benyitott a garázs ajtaján s megállapította, hogy

néhány fiatalember tolvajlámpák világ mellett a gyár autójának kerekéről a gummiabroncsokat szereli le.

A váratlan vendéget a rablók észrevették és revolvert rántva kiáltottak a fiatal egyetemi hallgatónak:

— Azonnal tünjön el, ha kedves az életed!

Engel Imre egy pillanatig habozott s akkor már el is dördült az autótolvajok revolvere.

Négyszer lőttek rá és a golyók közül kettő talált is, Engel Imre vértől elborítva, eszméletlenül esett össze, a revolveres banditák pedig gyorsan elmenekültek s a vizsgálat megállapításai szerint kerékpáron tüntek el.

A Filtext-gyárban a revolverdörrenésre figyelmesek lettek, de már csak a sulyosan sebesült Engel Imrét találták meg a rablótámadás színhelyén. Azonnal kórházba szállították és műtétet hajtottak végre rajta, de

állapota ennek ellenére is olyan sulyos, hogy felgyógyulásához nem sok remény van.

A rendőrfőkapitányság a Filtext-gyárgarázsában hagyott lábnyomok és az ujjlenyomatok alapján igyekszik támpontot keresni a revolveres banditák elfogásához. Ha a nyomozásnak eredménye lesz, a tetteseket statáriális bíróság elé állítják.

Bezárnak a párisi színházak a türehtellen adóterhek miatt

Páris, március 19.

A párisi színházak igazgatói elhatározták, hogy a türehtellen adóterhek ellen való tiltakozás jeléül színházait egyelőre bezárják. Ezt a különös elhatározást az az incidens robbantotta ki, amely az állami opera és a kormány között zajlott le, s amelynek eredménye az lett, hogy a párisi állami opera igazgatója benyújtotta a lemondását.

Tőzsde

1932 március 19.

Napoleon 681, Márka 39.50, Léva 108, Török lira 79, Font 612, Francia frank 662, Svájci frank 52.75, Olasz lira 870, Drachma 190, Dinár 290, Dollár 167, Lengyel marka 19, Schilling 18.85, Pengő 22, Csekkorona 4.98, Belga frank 470.

Mindennemű rheumatikus fájdalmaknál,

köszvény, idegszába és hasonló megbetegedéseknél a Tegal-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Több mint 6000 orvosi vélemény, közöttük sok, kiváló orvostanároktól és kórházakból. Szinte meglepő eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni! — Minden gyógyszerárban. Lei 52.—

A magyar parlamenti csoport munkája

Bukarest, március 19.

A romániai kisebbségi sajtó képviselői előtt Willer József dr., a Magyar Párt parlamenti csoportjának főtitkára szombaton délelőtti ismertette azokat a sorozatos tárgyalásokat, amiket pártja parlamenti csoportja csütörtökön és pénteken tartott a legaktuálisabb kérdésekről.

A tanácskozásokon Pál Gábor dr. ismertette azt az adónyomozási rendszert, amivel a pénzügyi hatóságok a közbirtokosságok működését akarják lehetetlenné tenni. A közbirtokosságokra kivetett adók sokszor lényegesen felülmúlják a tényleges jövedelmeket s így egymást érik a közbirtokosságok terhére elrendelt végrehajtások és árverések.

Azután azzal a statisztikával foglalkozott a parlamenti csoport, amit a csikmegyei tagozat készített el a megye területén élő óvónőkről. Ötven óvónő közül 40 regáti, egyetlen szót sem tudnak magyarul s így természetes, hogy semmi eredményt nem érnek el a gyermekekkel.

A parlamenti csoport elhatározta, hogy hasonló statisztikát kér Háromszék és Udvarhelymegyéről is s azután küldöttségileg tárja a helyzetet Jorga miniszterelnök elé.

Behatóan foglalkozott a parlamenti csoport a kisebbségi iskolák anyagi helyzetével is. Jorga miniszterelnök annak idején rendeletet adott ki, hogy az úgynevezett 14 százalékos iskolafenntartási részesedésből a „komitettul scolárok” a tanulók számarányának megfelelően részesítsék a felekezeti iskolákat is. A rendeletben azonban van egy kitétel is, amely szerint „szükséghez képest” kell folyósítani ezeket az iskolafenntartási célokat szolgáló összegeket. Ehhez kapcsolódik most bele az iskolaszékek s így történhetik meg például az, hogy

az egyik csikmegyei községben 80.000 lejt juttattak az egytanerős állami iskolának, amikor 7 tanerős felekezeti iskolának 2000 lejt adtak.

Nagy baj az is, hogy ezt a rendeletet a vidéki tanügyi hatóságok csak a falvakra vonatkoztatják, holott nyilvánvaló, hogy a miniszterelnök ilyen irányban nem kívánt semmiféle megkülönböztetést tenni.

Mély megdöbbenéssel tárgyalta a parlamenti csoport

az adókövetési lelketlenségeket, amelyekről egyre több dokumentum és panasz érkezik a képviselőkhez. Ezzel kapcsolatban úgy határozott a parlamenti csoport, hogy Gyárfás Elemér dr. tartson interpellációt a szenátusban és hozza a pénzügyminiszter tudomására a panaszokat.

A közeljövőben a parlament elé kerülő szesztorvény-javaslatl kapcsolatban úgy határozott a parlamenti csoport, hogy erőteljes harcot indít a 191-ik paragrafus ellen, amely szerint ezentul a korcsmárosoknak a román nyelvet szóban és írásban birniok kell. Követeli a magyar párt a javaslattal kapcsolatban a boradó leszállítását is.

RENİİOL

Egy óra alatt meggyógyítja a

NÁTHÁT

PHARMACIE RENGİEZ
56 RUE DE PASSY, PARIS
REPREZENTANT: I. DILLAN
4, STR. PITAR-MOSU 4, BUCURESTI (3)

BRASSO „Modern Mozdó” Telefon 518

Ma, szombaton és vasárnap premier!

„Bibor és kékitő”
(PURPUR UND WASCHBLAU)

Kettős főszerepben Hansi Niese a híres bécsi komika.
Előjáték: Legújabb aktuális hangos német zsurnál.

Vasárnap d. e. 11—1-ig Matiné 10—15 lej

„Ég és pokol”

Janette Gaynor és Charles Farrell.

JÖN!

Janette Mac Donald legújabb filmje

„Primadonna és befőró”

MÁRCIUS 21.

A kormány megkongatta a lélekharangot a sokezer tagot számláló temetkezési csoportok felett

Két jellegzetes aradi példa

Arad, március 19.

A súlyosbodó gazdasági viszonyok tették érzékelhetővé, népszerűvé az u. n. temetkezési csoportokat. Annak idején, amikor a válság még csak kibontakozóban volt, a jövőd nyomozó előzetesének hatása alatt ezren és ezren iratkoztak be ezekbe az egyes-keletkező temetkezési egységekbe, amelyek nem csak egy esetleges és váratlan katasztrófa anyagi súlyának elviselését tette lehetővé, de bizonyos takarékosági rendszert is jelentett, amennyiben — ez alapszabályként változott, — bizonyos idő múltával, a befizetett összeget kamatos kamatával együtt visszanyerte az illető, ezenkívül lehetővé volt tette, hogy bizonyos ideig tartó befizetés után, megszünt a fizetési kötelezettség, viszont megmaradt a temetkezési segély joga.

A kormány most váratlanul gáncsot vetett ezeknek a nagyjából karitatív jellegű intézményeknek és a temetkezési csoportok sok-sok ezernyi tagjait a legsúlyosabb helyzetbe hozta.

Igy is lehet a tagok érdekeit képviselni...

A súlyosabb természetű belső ellentét a Gyári Alkalmazottak Temetkezési Csoportjában robbant ki, még pedig egyrészt a vezetőség túlzott loyálisága miatt, amellyel a minisztérium megdöbbenően súlyos alapszabálymódosításait felkarolta, másrészt pedig azért, mert a csoport tagjai, annak ellenére, hogy a minisztérium állandóan azzal érvel, hogy a tagok érdekeit akarja megvédeni, a tagok szerzett jogait korbózza el s egyáltalán, megalkotja a csoport egész rendszerét, még pedig nem a legelőnyösebb módon.

A Gyári Alkalmazottak Temetkezési Csoportjának mintegy 4000 tagja van s a tagok olyan feltételekkel iratkoztak be az intézménybe, amely az ő kis fizetésüknek, ezeknek a kisegisztenciáknak legjobban megfeleltek. A rendszer az volt, hogy halálesetenként fi-

A kormány ugyanis egyszerre revízió alá vette ezeknek az intézményeknek alapszabályait s olyan jellegű módosításokat eszközölt, hogy ezzel szinte lehetetlenné tette a temetkezési csoportok működését. A kormány azzal a jelszóval, hogy a mai gazdasági viszonyok között az eddigi keretek között nem látja biztosítottak a csoporttagok pénzeit, olyan súlyos intézkedéseket léptetett életbe, hogy ezzel végzetes csapást mért a csoportok legfőbbjére. Aradon két hatalmas, kiterjedt temetkezési csoport körül történtek olyan intézkedések, hogy mindazok, akik szívükön viselik az emberbaráti jellegű intézmények sorát, megdöbbenéssel várják, hogy mi következik majd a minisztérium intézkedése nyomán. A váratlan alapszabálymódosítás, amely szinte alapvető intézkedéseiben változtatja meg egyik temetkezési csoport jellegét, ki-robantotta a belső egyenetlenséget is és súlyos belső harcok lángja csapott magasra, a minisztérium beavatkozásának szikrája nyomán.

zettek a tagok bizonyos összeget, még pedig 800 halottig, halottanként tíz lej. Ezen a számon felül már nem kellett volna fizetni, sőt bizonyos idő elmultával már 16 ezer lej kapott volna, bizonyos feltételek mellett vissza a kötelezettségeinek eleget tevő tag.

A minisztérium pedig most, miután már a tagok legnagyobb része 400 halott után befizette a járulékokat, amikor tehát szerzett jogai voltak a tagoknak, most léptette életbe azt a módosítást, amely az eddigi rendszert merőben megváltoztatta. Az esetenként fizetendő járulékokat fix havi illetékké változtatta át, leredukálta a visszafizetendő összeget, olyan módon, hogy csupán annyit lehet visszatéríteni, mint a befizetett összeg és egyéb súlyos módosításokat eszközölt, mindent azzal a jelszóval, hogy a tagok érdekeit kívánja megvédeni.

NÉGYEZER EMBER FELKAVART NYUGALMA...

Az ügy természetesen nem maradt ennyiben. A vezetőség segédletével súlyosbítt a minisztériumi módosítás olyan súlyos, hogy különös tekintettel a rossz viszonyokra, senki sem vállalhatja.

Nemcsak, hogy az egyesület alapvető rendszerét változtatták meg, de a mai krízisben egyenesen elviselhetetlen fix, havi járulékot róttak ki.

Emellett pedig szerzett jogoktól fosztották meg az egyesületet.

Mi történjék a Polgári Jótékony Egyesület temetéspénzeivel?

Hasonlóan súlyos a helyzet a Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportjánál, habár itt a belső zavarok jelentősen kisebbek. Az intézmény, mint általában ezek az intézmények, igen jól bevált, milliós tartalék-alap felett rendelkezik s éppen emiatt a tartalék-alap miatt támadtak most a bajok. A pénz Arad egyik legszolidabb pénzintézetében, az Iparosok Bankjában van elhelyezve. Ez már régen szemet szurt a kormánynak és minden áron ki akarta forszírozni, hogy a pénzt vagy állampapírokba fektessék, vagy ingatlan vásároljanak, esetleg a Banca Nationalán vagy a Casa de Depuneriben helyez- zék el. Azt is megengedte volna a kormány, hogy több aradi bankban elosztva tartsák a pénzt. Az intézmény vezetői azonban hallani sem akartak erről s mivel Zima Tibor elnök azon javaslatának elvetése után, hogy a pénzt fektessék ingatlanokba, nem akarta vállalni a következményeket, lemondott.

Most azután a minisztérium úgy megreformálta az intézmény alapszabályait, hogy ez már operációnak, veszélyes művetnek is megfelelne...

TÖKE, AMELYET TILOS KAMATOZTATNI

A minisztérium ugyanis elrendelte, hogy a több milliós tartalék-alapot csupán olyan módon lehet elhelyezni, hogy vagy a Banca Nationalánál, vagy pedig a Casa de Depuneriben fizetik be, esetleg állampapírokat vásárolnak. A minisztérium most már hallani sem akar a további lehetőségekről, már pedig ez az intézkedés nem jelent egyebet, mint, hogy a jelentős tőkét nem lehet gyümölcsöztetni. Hogy mit jelent ez, a kamatokkal alaposan kalkuláló intézmény számára, azt nem kell külön illusztrálni.

A Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési

A tagok körében elkeseredett hangulat uralkodik. Vannak, akik nem tudják fizetni az új rendszerű, a vezetőség által megdrágított illetékeket és vannak, akik ezek után nem akarják fizetni, tény az, hogy a csoport körül súlyos ellentétek merültek föl. A mai napon az aradi törvényszékhez alaposan indokolt felebbezés érkezett be, amellyel a tagok a közgyűlés megsemmisítését kérik, már csak azért is, mert hiszen

lehetetlen, hogy 4000 ember befizetett és befizetendő filléreire feleljen egy puccsközlgyűlés, jellegű összejövetel döntson.

Nem kerül statárium elé Baghy Károlyné

Budapest, március 19.

Az Attila-uti véres családi dráma főszereplőjét, Baghy Károlynét, aki háromnapos házasság után férjét revolverrel agyonlőtte, tegnap már át is adták a budapesti ügyészségnek.

A férjgyilkos asszony védője, Sándor László dr., aki Budapest helyettes főkapitánya volt, arra kérte a rendőrséget vé- dence nevében, hogy az ügyet minősítsék olyanformán, hogy statáriális bíróság ítélkezze és az asszonyt mentől hamarabb adják át az ügyészségnek. Az átadás meg is történt, ellenben Baghy Károlyné másik kívánsága nem teljesül, mert az ügyészség nagyjából áttanulmányozta az iratokat és a védőügyvéddel közölte azt is, hogy Baghy Károlyné ügyében nem a statáriális, hanem a rendes bíróság illetékes megtartani a főtárgyalást.

Olvassa a B. L. ma induló új regé- nyét.

Vezetőség, amelynek kevés a miniszteri szigor..

és itt történt azután egy olyan váratlan lépés, amely végképp felborította az intézet belső békéjét. A csoport vezetősége nem elégedett meg a minisztérium szigorával, keveselte a tagok zsebére kirótt fix összeget és azzal a kérelemmel fordult a minisztériumhoz, anélkül azonban, hogy az ügyben a közgyűlést megkérdezték volna, és jelentve, hogy a szerzett jogok megszorítását jelentő intézkedések ellen semmi kifogása sem lenne, azonban kéri, hogy a fix havi járulékat, mint egy a duplájára emeljék fel, mert, amennyit a miniszter megállapított, az — kevés...

A minisztérium rövidesen válaszolt is és közölte a vezetőséggel, hogy beleegyeznek a tagsági díj duplájára való felemelésébe. Ekkor hívott össze közgyűlést a csoport vezető- sége s ekkor is igen furcsa módon járt el. Mivel az elsőnek hirdetett közgyűlésen nem je- lentek meg törvényes számban a tagok, más-odik közgyűlést hívtak össze s ez a közgyű-lés, tekintet nélkül a megjelent tagok számá-

ra, le is tárgyalta az ügyet. Ezen a közgyű-lésen, amelyen négyezer ember érdekei forog- tak kockán, mintegy háromszázán jelentek meg s bizony igen erős kifakadások hangzo- tak el a miniszteri intézkedések ellen, amelye- ket a vezetőség még csak súlyosbíttott.

SZAVAZÁS SZIGURANCAMÓD- SZERREL

Am a vezetőség nem hátrált meg. Arról volt ugyanis szó, hogy a tagdíjaknak elegendők- nek kellett lenni nem csak a tartalékolásokra, de a meglehetősen jelentős adminisztrációs költségekre is, ami természetesen nem utolsó- sorban a vezetőség előnyét jelentti... Eppen ezért egészen érdekes trükkhöz folyamodtak. Amikor hosszas huza-vonák után szavazásra került a sor, akkor a vezetőség részéről beje- lentették, hogy

mindazoknak a nevét fel kell terjeszteni a minisztériumba, akik a minisztérium intéz- kedése ellen foglaltak állást.

Tudni kell ehhez, hogy az egyesület tagjai nagyjából munkások, akik a feketelista rendszertől érhető módon és súlyos tapasztal-atok miatt, irtóznak. Így történt meg, hogy, amikor az elnök feltette a kérdést, hogy: „ki szavaz tehát a minisztérium rendelkezése el- len”, alig akadt valaki is, aki szavát fel mer- te volna emelni.

IGEN A LEGJOBB BORIVÉNYE A

KAPHATÓ MIN DENÜTT!

DIAMOND

Üde szép arcáról az öröm sugárzik, hogy „MIROL” Liliom krémét használj azonnal megéledsz.

„MIROL” LILION-KRÉM

nappali és éjjeli használatra téglengként 40 Lei, Powder 25 Lei, Szappan 15 Lei. 95 Lei beküldése ellenében mindhármát franco küldi.

ÖRS REZSŐ gyógyszerész, Pankota
Jud Arad.

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

HIVJON ÉS JÖVÖK...

így szól egyik szomszéd a másikhoz

Jön a husvét — Itt a tavasz

fel nőtnek, gyerekek ruha kell és ezt legolcsó- ban csak egy üzletben vehetjük meg.

Hol??

Együtt megyünk a Fibrához, és ott kevés pénzért az egész család felöltözködéhetik, kitiűnő szabásu és anyagu ruhákkal.

FIBRA RUHANAGYÁRUHÁZ

BRASSÓ, Kapu-utca 50 sz.
BUKAREST, Str. Şelari 3 sz.

Irányárok:

Női tavaszi kabát . . Lei 720-tól

Férfi Trenchcoat . . Lei 800-tól

Férfi ruha . . . Lei 850-tól

Gyermekek ruha . . . Lei 280-tól

Leányka és fiu kabát . Lei 450-tól

A legfinomabb minőségig

FIÓKOK:

ARAD
KOLOZSVÁR
NAROSVÁSÁRHELY
MEDGYES
NAGYSZEBEN
PETROZSÉNY
PLOESTI
TEMESVÁR

ANNY ONDRA

legnagyszerűbb, legmulattatóbb, legpazarabb német filmoperettje

„Gyerünk a paradicsomba“

husvétkor a brassói

Modern Mozgóban

Hírek

Amerikai bölcsődal

(Dudolja: egy ingerlékeny newyorki anya)

Tente bébi, tente-tente,
Rád fogát senkise fente,
Téged nem rabolt el senki,
Ne szepegj hát pöltöm jenkli!

Lindbergh néni haját tépi,
Mert nem tudja, hol a bébi!
De te itt vagy, nem pörölsz,
Ne bögj már úgy taknyos kölyök!!

Tente bébi, tente-tente,
Ni, a pelenkát bekente,
Sőt a cuclit is megettél!
Elhallgatsz már, teringeltél!!

Mondd csak, mit sirsz a róka férjig,
Nem látod, hogy esz a méreg?
Mért strapálsz kicsi száddal?
Ne üvölsz hát... a zanyáddal!!

Szűnj meg bögni, tente-tente,
Létektől rám az istenke
S boldog leszek ma vagy holnap,
Ha téged is elrabolnak!!

NEMES FERENC

— Egy rendőrdíjnak az oka a szabadkai hármasként feltékenységi drámának. Szabadkáról jelentik: Részletesen beszámoltunk arról a hármasként tragédiáról, amelynek áldozata dr. Székely Imre, szabadkai Zsidó Kórház főorvosa, egy Petráss nevű hivatalnok és annak kisérője, Mohlwald Mirta lettek. Székely és Petráss meghaltak, míg Mohlwald Mirta talán megmenekült a székelyi kórházban, ahol a rendőrség az őt, Mohlwald Mirta anyját ugyan is még Belgrádból táviratozott a szabadkai állomásrendőrségnek, hogy leánya ott van egy vak férjével, és az a szándékuk, hogy dr. Székely Imre szabadkai főorvost meggyilkolják. Ezért kéri felmentőbiztosításukat. A szabadkai állomás rendőrhivatalnokai a táviratot olvasatlanul zsebre vágta, úgy, hogy Petráss és kisérője akadálytalanul bejuthattak a városba és végrehajthatták a merényletet, majd később az öngyilkosságukat. A rendőrdíjnak az okát a táviratot már csak akkor olvasta el, amikor a dráma lejátszódott. A közvélemény nyomására most vizsgálat indult meg a vétke rendőrszolgálat ellen.

A repülőgép, száguldó autók korában, jó idegekre van szükség. Az idegeket erősíti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához a kávéskanál Ovomaltine.

— Cigaretta, mint pestisbakteria. Bostonban két halálos baleset történt, amelynek áldozata egy orvos és egy betegápoló nővér. Az utóbbi, aki üvegcék tisztogatásával volt elfoglalva, pillanatra közeledett a cigaretta felé. Amikor a nővér felvette, nem vette észre, hogy a cigaretta átnedvesedett. Nemsokára bubópestis tört ki rajta, amely néhány nap alatt végzett vele. A szerencsétlen a cigarettaval inficiálta magát a pestis bacillusával, amelyek megölték az orvost is, aki a nővért kezelte.

— Katonaszüti Bukarestnek a barna kenyere. Bukarestből jelentik: Mian a fővárosi pékek a barnakenyér sütését megszüntették, a polgármester megengedte a katonai pékeknek, akik 3 lej 50 ba-ért fognak forgalomba hozni barnakenyereket. Ezideig felfelé ment a

Verszegénység, gyengeség, étvágytalanság esetén

Igya a Neustädter-gyógyszerész Chinavas borát. 1 üveg ára 48 Lei. — Gyermekek a Neustädter-féle mézvas szörpöt! — 1 üveg ára 75 Lei. — Öségi bevált előírások alapján előállított igen hatásos, ízletes és olcsó orvosságok. Próbálgass! Székküldi az „Oránva“-nyomtatás Brassó.

MARCIUS 21.

polgári pékekhez, hogy, amennyiben három napon belül nem kezdik meg a barnakenyér sütését, a fehér kenyeretől lejjre maximálják és műhelyeiket katonasággal elreklírálják.

— Kitért az Etna. Rómából jelentik: Az Etna tüzhányó pénteken éjszaka kitért. A környéken nagy a pánik.

— Bélrenyheség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, iranyeres hajók esetén a „Ferenc József“ keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasizervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a bélmozgást kitűnően szabályozza. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— RICHMOND HERCEGNŐ ES-TÉLYEI. Az angol társaséletben is megérzik a tél folyamán az általános gazdasági válságot, amely a korábbi évek társaséletének színvonalát lecsökkenti. Így például a richmondi hercegnőről hallani, hogy kénytelen volt azelőtti szokásos estélyeit palotájából egy szállodába áthelyezni, ahol most belépődij mellett fogadja vendégeit. A szállodában evégből egy táncklubot alapított, amelynek tagsági díja tíz shilling, de csak meghatározott számú vendégek fogadására van korlátozva.

— A Penclubok világkongresszusa. John Galsworthy, a világhírű angol író értesítést küldött Budapestre, hogy a Pen-clubok idei világkongresszusán minden részt vesz és nagyobb irócsoporthoz tartozó írók ide. A nemzetközi gyűlés pünkösdkor és az utána következő héten lesz Budapesten.

— FELTÉKENYSÉGI KÖZELHARC KÉT ASSZONY KÖZÖTT SZILÁGY-SOMLYON. Szilágyosomlyóról jelentik: Kínos feltékenységi jelenet játszódott le tegnap Szilágyosomlyón. Albus Floriánnak valaki hírelt vitte, hogy férje Barna Lajosnéval mulat az egyik kocsijában. Albusné, feltékenységtől elvakítottan, kiszaladt az utcára és meglátta, amíg férje az asszonnyal távozik. Ekkor hirtelen eljuttatott és egy vasdarabbal fejbeverte riválisát. A két asszony összeverekedett és mindketőjüket vérző sebekkel szállították be a kórházba.

★ TAVASZI-SZEMLE. A tavasz lassu, nehéz léptekkel, de mégis csak közeledik. A mai nehéz viszonyok között bizony nagy gondot okoz mindenkinek a husvét. Munkatársunk körülnézett az üzletekben, hogy megállapítsa, hogyan is segítenek magukon az emberek. Szemléje közben megakadt a szeme a „Vestis“ Szövetárúháza kirakatain, feltűntek a tet-szetos anyagok és az olcsó árak. Az üzletben nagy forgalom, — mintha a nagy konjunktúra tért volna vissza. Bementünk mi is és láttuk, hogy a szövet méterét már 120 lejért, a selymet 108 lejért árulták. Azt gondoltuk, hogy ez csak gyenge minőségű áru lehet, de a „Vestis“ igazgatósága előzetesen megmagyarázta, hogy az áru kitűnő minőségű és azért tudják ilyen olcsón adni, mert a „Vestis“ a legjelentősebb romániai textilgyárak lerakata és a „Seta“ selyemgyártól is első kézből kapja az árut.

Tényleg megállapítottuk, hogy a legolcsóbb anyagok is jó minőségűek és, hogy 300 lejért már külföldi fonalból készült kamgarn szövet is árulnak, továbbá, hogy a legfinomabb anyagoknak is nagyon mérsékelt ára van.

A mai nehéz viszonyok között minden néposztály számára tényleges segítség a „Vestis“ kitűnő szervezete által nyújtott olcsó áru, kitűnő anyag. (be)

— KUTYÁK MARCANGOLTAK SZÉT EGY CSECSEMŐHULLAT BUKAREST-BEN. Tudósítónk jelenti: A fővárosi Grivita-negyedében, az ugynevezett Cantacuzino-telep mellett, a járókelők tegnap arra lettek figyelmesek, hogy az ottani nagy, városi szemétdombon kutyák marcangolnak egy csecsemőhullatot. A borzalmas leletről azonnal értesítették a rendőrséget, amely kiszállt a helyszínre és megindította a nyomozást. Valószínűleg tartják, hogy egy szerencsétlen anya tette ki ujszülött gyermekét a szemétdombra.

— Hétfőn indul a Zeppelin Dél-amerikába. Friedrichshafenből jelentik: A „Graf Zeppelin“ hétfőn délamerikai utra indul. A léghajó újabb boceáni útján több nagyiparos, hírlapíró vesz részt.

— EGYRE-MÁSRÁ ÉPÜLNEK A HÁZAK BUKAREST-BEN. Tudósítónk jelenti: Az utóbbi hetekben rengeteg építkezési engedélyt adtak ki a fővárosban, ahol egymásután fognak hozzá az új házak építéséhez. Úgy látszik, hogy az otthon rejtgetett tőkéket most ingatlanokba fektetik.

HOSSZU ALU (Brassóvármegye)
Med. Univ.
Dr. CAPITOLINA P. STANCOVSKY urnő
volt kórházi orvos,
belgyógyász, gyermek és női orvos
injekció érbe, izomba és bőr alá
rendkívül lecsökkent árak mellett
Látogatások a beteg lakásán.
Rendel naponta: 10-12 és 4-6 órák.
Cím: Strada Mihai Viteazul 1028 sz. (Taras János ur volt házában) a községhez és a régi román-templom közelében.

FELHÍVÁS!

A lélek szava igen kevés emberben szólalt meg és igen kevés azoknak a száma, akik meghozták áldozatukat munka- és keresetnélküli testvéreink felsegélyezésére érdekében. Védőki tagozataink nem mozdultak meg, városunk tehetősebb emberei nem adtak még semmit. Így nem lehet százakat támogatásban részesíteni. Ha valamennyien nyomorgunk is, még is kötelességük azoknak, akiknek valamijük van, ebből juttatni azok részére, akiknek semmijük sincs. Ezért újólaj kérjük brassói és brassómezei testvéreinket, tegyék lehetővé pénzbeli és természetbeni adományaikkal, hogy a husvét szent ünnepek alkalmából segélyben részesíthessük önhibájukon kívül elesett véreinket.

Vessen számot mindenki Isten parancsaival, Krisztus tanításaival és lelkiismeretével és teljesítse szent kötelességét.

A pénzbeli és nem romló természetű természetbeni adományok Szabó Béni alelnökünkhöz. (Brassó, Károly király-utca 28.) juttatandók.

Testvéri üdvözléssel.
Az Országos Magyar Párt Brassói Tagozata:

Szele Béla dr. elnök. Debreczy Béla dr. főtitkár.

— HANSI NIESE KETTŐS PARADÉS SZEREPET játszik a brassói Modern Mozgó ma bemutatásra kerülő német éneklő, beszélő „Bibor és kéki“ című szcenziós filmpo-rettben. Az elsőrendű filmet direkt a világ leghíresebb komikájának, a bécsi Hansi Niesenek írták, aki lényével bearanyozza az egész darabot. Budapest, Bécs és Berlin legnagyobb sikere volt a „Bibor és kéki“ és a film megérdemli, hogy mindenki gyönyörködjön benne.

— HALÁLOS GYERMEKSZERENCSET-LENSEG. Temesvári tudósítónk jelenti: A temesmegyei Rékás községben borzalmas gyermekszerencsétlenség történt: Szalambor Borbála 10 éves leánya, akit szülei a lakásban magára hagytak, játszódni kezdett a petróleumos tüveggel, amely a kályha közelében hirtelen fellobbant. A meggyulladt petróleum lángjai olyan súlyos égési sebeket okoztak a kislánynak, hogy az sérüléseibe belehalt. A gondatlan szülők ellen a csendőrség eljárását indított.

★ 60.000 LEI JUTALMAT FIZETÜNK annak, aki visszaszolgáltatja, avagy pontos fel-

világosításával elősegíti az alant felsorolt ékszerek visszaszerzését, amelyeket ez év január hó 11-én este Brassóban, a Korona-szál előtt, dr. Győrfi ur autójából egy börtöndel együtt, (amelyben voltak), elloptak. Az ékszerek felsorolása: 1 briliánsokkal kirakott karkötő óra. 1 briliánsokkal kirakott antik bros (Louis XVI.). 1 briliánsokkal és 3 „cabahon“ smaragddal kirakott platina bros. 1 briliánsokkal kirakott, közepén 1 briliáns, kerek platina bros. Cim: Watson et Youell, hajózási ügynökség, Bucuresti, Str. Bărătiei 2. sz. (be)

— VAKMERŐ TOLVAJBANDAT TETT ARTALMATLANNA A BRASSÓI RENDŐRSÉG. Nagyszabású tolvajbandát fogott el a brassói rendőrség az éjszaka folyamán. A betörőtársaság minden egyes tagja a háromszék-megyei Oltszem községből való. Gáspár Miklós, a banda vezetője, többszörösen büntetett egyén, Kádár László, feleségével, Annával, együtt vonatolvaj specialisták, Weisz Károly, feleségével, Erzsébettel, Sikó Tamás és Varga Benedek. Főképpen vásárokon és vonatokon dolgoztak. Táskákat vittek magukkal, amelyekben különböző ruhaneműket rejtettek el. Az asszonyok rezerva kalapot, kendőt, papucsot hordoztak, amikkel néhány pillanat alatt megváltoztatták külsejüket. Hónapokon keresztül garázdálkodtak és a rendőrségnek csak most sikerült őket elcsípní.

— Betiltották a szociáldemokraták ara di gyűlését. Tudósítónk jelenti: A szociáldemokrata párt aradi tagozata vasárnap gyűlést akart tartani. A rendőrség ma értesítette a pártvezetőséget, hogy a gyűlést nem engedélyezik.

— TÖBB MILLIÓ LEJT TESZ KI A ZERNESTI ADÓSIKKASZTÁS. Ismeretes az a nagyarányú visszaélés, amelyet a zernesti adóhivatalnál követtek el. Az ügyben azóta is folyik a vizsgálat. Az eddigi megállapítások szerint több millió lejt sikkasztottak el a letartóztatásban lévő tisztviselők. A vizsgálat még folyik.

— NAGY SIKERE VOLT A SILBERBUSCH-ELŐADÁSNAK BRASSÓBAN. Folyó hó 16-án, szerdán, az itteni Zsidó Kaszinó termében a WIZO javára előadást tartott Silberbusch professzor, ismert cionista tudós. Kitűnő előadása keretében Salon Asch műveinek zsidó néalakjairól beszélt. A Silberbusch-este egyike volt az itteni WIZO legszebb rendezéseinek és a WIZO vezetősége ezután is köszönetet mond a lebilincselő előadónak. WIZO, Brassó.

Husvét hetében **30%** engedmény az

ELBE

Harisnyaházban!

Mutatványárak:

Gyapjú pullover és mellény.	165
Tavaszi női kosztümök	483
Tavaszi női ruhák.	245
Gyermekruhák	63
Női cérna harisnyák	32
Selyemharisnyák	32
„ADY“ selyem harisnyák	79
Gyermek patent harisnyák	7
Férfi zoknik	12

Előbb kiserelje meg „ELBE“-nél Brassó, Kapu-utca 50

— Elgázolták s aztán vérbe fagyva az országúton hagyták. Dicsőszentmártoni tudósítónktól: Felháborító embertelenség történt Dicsőszentmárton közelében, az országút boldogfalvi elágazásánál. A küllővári hetivásárról hazatérő falusiak a lucskos országúton egy rongyos ruhájú, csavargó külsejű ember vérbefagyott testét találták. A szerencsétlen embernek orrán-száján ömlött a vér, egyik karja ki volt törve és a lábai is kificamodva. Esméletlenül volt, de beszélni alig tudott, s így szakadozttan csak annyit tudott elárulni, hogy autó gázolta el. Nyomban utána el is vészítette az eszméletét s bár nyomban kórházba szállították, nem sikerült annyira magához téríteni, hogy kitérő felvilágosítást adhatott volna. A vásárosok az országúti tragédiáról csak annyi felvilágosítást tudnak adni, hogy kevéssel azelőtt ők is láttak egy nagy sebességgel száguldó luxusautót, amely Balavásár irányából jött és Balázsfalva felé tartott. Ez gázolhatta el a szerencsétlen országúti vándort s aztán megállás nélkül továbbrobogott. Közelebbi az autóról természetesen senki sem tud.

ALBERT THOMAS

a Genfben székelő nemzetközi munkaügyi hivatal főnöke, hatalmas programot dolgozott a katasztrófális munkanélküliség enyhítésének módjáról. Thomas már széliküldte tervezetét a népszövetségi államok kormányainak.

— HAYDN-UNNEPÉLY. A Bobescu—Weinberger—Biemel—Moldrik vonósnyegyes Haydn-koncertét vasárnap délelőtt fél 12 órakor megismétlik a brassói aulában.

— A csikmegyei Néppárt hű marad Averescu marsallhoz. Tudósítónk jelenti: Megbízható forrásból szerzett értesülésünk szerint a dr. Vasu Alexandru volt csikmegyei prefektus vezetése alatt álló csikmegyei párttagozat továbbra is kitart Averescu marsall mellett. Goga néhány személyes híve a napokban akarja megalakítani a Néppárt Gogista-csoportját.

— Sokba kerül a rosszindulatú gyanúsítás. Csikszerebából jelenti: A csikmenasági közbirtokossági közgyűlés két évvel ezelőtt elhatározta, hogy a régi vezetőség számadásait 10 évre visszamenőleg felülvizsgálja. Ennek a munkának az elvégzésére természetesen azokat küldték ki, akik a régi vezetőség ellen személyes gyűlöletből, vagy irigységből életre keltették a gyanút. A tíz tagú bizottság aztán vizsgált, számolt és számoltatott, amíg kiderült, hogy valóban vannak visszaélések, meg kell tenni a bünvádi feljelentést. Ez meg is történt. A vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatásokat s aztán elrendelte a könyvszakértők kiküldését. A hivatalos vizsgálat aztán meg is állapította, hogy bizony nincs semmi szabálytalanság. A bűnügy összeroppant, a könyvszakértők munkadíja azonban 8000 lejre rugott. A közbirtokosság adóssága most már 17.600 lej, amelynek fedezésére a birtokosság legszebb eredejére vezettek foglalatást. Ime: ennyibe kerül a rosszindulatú gyanúsítás.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

Szeplők

képződését megakadályozza a „Helia” nappali krém és szappan, tisztá, fehér arcot varázsol — 1 tubus ára Lei 40. Ez az arcfoltok ellen olyan nagyszerűen bevált, 1720 recept számmal ellátott krém Csak is az „Orangyal”-gyógyszerárban kapható Brassóban

Ujabb adósságrendezési törvényjavaslatok készülnek

Dagyonelhagyás angol mintára

Bukarest, március 19. A konverziós törvény parlamenti tárgyalásával kapcsolatban Argetoianu annak idején kijelentette, hogy rövidesen újabb törvényjavaslatokkal jön, amelyek hivatva lesznek pótolni a konverziós törvény hiányosságait. A pénzügyminiszter most kiadta az utasítást Corteanu államtitkárnak, hogy

készítsen törvényjavaslatot a magánadósságok ügyének rendezéséről. Argetoianu utasítása szerint a törlesztési pénztár utján a magánadósságokat, tehát a városi adósságokat is konvertálni lehet

majd, de csak abban az esetben, ha ehhez a hitelezők hozzájárulnak.

Hasonlóan gazdasági célkitűzéseket szolgál Pop Valér új javaslata is, amely az iparvállalatok bírósági uton való felszámolásáról szól. Az igazságügyminiszter közvetlen környezetén kívül tud még egy rendkívül érdekes, angol mintára készülő javaslatról, az úgynevezett vagyonelhagyási javaslatról, amely lehetővé teszi, hogy az adós minden közbeeső törvényes formalitás mellőzésével átadja a vagyonát a hitelezőnek, hogy ezen az uton összes kötelezettségeitől megszabaduljon.

Revolveres dulakodás egy nagyvárad korcsma előtt

Véres harc a korcsmáros és az elkésett vendég között

Nagyvárad, március 19. Szokatlan tragédia játszódott le szombat virradó éjszaka Nagyváradon a Sztarovenszky-utcában. Ebben az utcában van az úgynevezett Bona-féle vendéglő, amelynek tulajdonosa, Bona Károly pénteken este kissé korábban zárt, mint rendes körülmények között szokott.

A korcsma bezárása után jóval jelentkezett az üzletajtó előtt Tóth Kálmán nagyvárad iparos. Valószínűleg itt is volt, mert hangosan zörgötve követelte bebocsátását. Bona Károly a hangos zörgésre valóban kinyitotta az ajtót, de nem azért, hogy a késői vendéget bebocsássa, hanem azért, hogy elkergesse. A részeg Tóth azonban a részeket macakosságával követelődött, majd amikor

a korcsmáros erősebben kezdett viselkedni,

hirtelen revolvért rántott elő és kétszer Bonára lőtt. A golyók közül az egyik a korcsmáros szájába, a másik a mellébe fúródott.

Bona nem vesztette el azonnal eszméletét s még veszedelmes sebeivel is felvette a harcot. A kezében levő kulestő-meggel támadt Tóthra, akinek a fejére két hatalmas ütést adott. Ezzel aztán ki is merült, eszméletlenül terült a korcsma ajtaja előtt. De eszméletét vesztette a támadó is, olyan súlyos sérüléseket okozott a fején a két hatalmas ütés.

A két erősen vérző, eszméletlen embert a rendőrségnek szedték fel és szállították a kórházba.

— A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG 43. számú szobájában működő 4. számú adóbizottság felkéri mindazokat a Brassó-bolonyai kereskedő- és iparosokat, akik még nem kapták meg adójegyzőkönyvüket, hogy annak átvételé végett négy napon belül okvetlen megjelenni szíveskedjenek, délelőtt 8—12-ig.

— Egy német házaspárt gyanúsítanak a Lindbergh gyerek elrablásával. Newyorkból jelenti: Prenton város rendőrsége letartóztatott egy német házaspárt, miután azzal gyanúsítja, hogy részesek a Lindbergh-gyerek elrablásában. Pozitív nyomok még nincsenek.

— Gyümölcsfacséméték és bokrok közös beszerzése. Az Erdélyi Gazdasági Egyet Gyümölcsészeti Szakosztálya az 1932 év tavaszán is közösen óhajtja beszerezni az érdekeltek gyümölcsfa, díszbokr stb. szükségleteit. Az összeírást már meg is kezdte és április 1-ig fogad el bejelentéseket. A közös beszerzés előnye, hogy a gyümölcsös és kerttulajdonosok elsőrendű cseméket és bokrokat kapnak igen olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett. A bejelentések az EGE címére küldendők be Kolozsvár, Attila-u. 10.

— A titokzatos bombaszállító. Veronában letartóztattak egy Merighi Mario Silvio nevű embert, aki tíz év óta küldözgetett robbanóanyagokkal telt csomagokat Itália északi részének fasiszta közigazgatási hatóságai és főtisztviselői címére. A csomagok felbontása közben harmincnégy ember sebesült meg, egyrésztük életveszélyesen. A rendőrség nyomozása tíz év óta eredménytelen volt, míg végre most sikerült a tettest kinyomozni. Lakásán nagymennyiségű robbanóanyagot találtak, továbbá listát azokról a személyekről, akiknek további csomagokat akart küldeni.

— Herceg, mint mozdonyvezető. Saragossa hercege, Boris bolgár király példájára fiatalságától fogva mozdonyvezetésben találta kedvtelését. Gyakran volt Alfonz exkirály különvonatának vezetője és ő vezette mozdonyát annak a vonatnak is, amelyen az uralkodó család a forradalom után az országból elmenekült. A változott viszonyok következtében a herceg kénytelen, hogy amit azelőtt kedvtelésből üzött, most foglalkozásként folytassa. Hivatalosan is mozdonyvezető lett s mint ilyen, egészen különle-

Bocu Sever vámügye a temesvári tábla előtt

Temesvár, március 19.

A temesvári ítélőtábla III. szekciójára ma délelőtt tárgyalta Bocu Sever dr., volt bányász tartományi főnök ismeretes vámkihágási ügyeit, amelyekben az aradi törvényszék már hozott is ítéletet és a kurticsi ügyben 746.000 le aradi vámkihágási ügyben pedig 1.506.000 lej bírságot vetett ki. Az ítélőtábla III. szekciójára azonban a törvényszék ítéletét megváltoztatta és az aradi vámkihágás ügyében megszüntette az eljárást, miután arról győződött meg, hogy a vámvivatal szabálytalanságot követett el a jegyzőkönyv felvételénél. A kurticsi vámkihágási ügyben pedig új tárgyalás megtartására utasította az aradi törvényszéket.

Rablógyilkosság áldozata lett Kassán egy nagyszalon-tai kereskedő?

Nagyszalonta, március 19.

Dinda Jenő nagyszalontai kereskedő körülbelül egy héttel ezelőtt elutazott Kassára, ahova, üzleti ügyben, félmillió lejt vitt magával. A napokban értesítés jött azután Kassáról, hogy Dinda az egyik ottani szállodában szívvelhűdéssel meghalt. Az értesítés egy szó említést sem tett a kereskedő pénzéről, mielőtt is annak házvezetőnője, Nemesz Istvánné, ma kérdést intézett erre vonatkozólag a kassai rendőrséghez, amellyel közölte azt a gyanúját, hogy Dinda valószínűleg rablógyilkosságnak esett áldozatul.

★ NAGY KATÓ Brassóban tölti a húsvéti ünnepeket, partnerével együtt. (c)

— A SZÉKELY IS ELÉG RAVASZ. A SZÉKELY ÜGYVÉD MEG RAFA-SZABB. Tudósítónk jelenti Csikszerebából: Bármennyire anekdotászerűen is hangzik, mégis valósággal megtörtént, amiről alább hírt adunk. Az egyik csikszerebadi ügyvéd irodájába beállított Péter János cikmindszenti gazda és körülményesen előadta, hogy kegyetlenül megarapta egy mérges kutya. Elbeszélését ezzel a kérdéssel fejezte be: — Most már mondja meg, üdvögy ur, mit követeljek attól az embertől, aki nek a kutya megmaga?

Nyugodtan kiegyezhetik. Jánosbá, ötszáz lejben — tanácsolja az ügyvéd. Péter Jánosbá fursangosan megokarja a fejét s azt mondja: — Bévalom, többre számíték a mai nyomorúságomban, de ha már az üdvögy ur így tanácsolja, akkor belényugszom s kérek hamar ötszáz lejt mert éppen az üdvögy ur kutya marameg.

Az ügyvéd egy kicsit elképed, de aztán hamar feltalálja magát: — Rendben van, Jánosbá, Ötszáz lejben kiegyezünk. En azonban ügyvédi tanácsot adtam magának, ennek az ára pedig 600 lej. Fizessen tehát hamar 100 lejt, nehogy bepereijem, mert akkor külön költségek is lesznek.

Most Péter Jánosbá képed el s már nem is tudja feltalálni magát. Ujra vakargatja a fejét s aztán keserűen szögi le: Lám, megmondta az asszony, hogy üdvögygel nem jó kikezdeni.

— Sztrájkba lépett 141 bányász a szeletruki szénbányánál. Déváról jelenti: A Livazény melletti szeletruki magánkészben levő szénbányánál, a munkások három hónap óta nem kapták meg fizetésüket. Minthogy megfelelő táplálkozás nélkül nem bírják a nehéz fizikai munkát végezni, az összes munkások sztrájkba léptek és csak akkor hajlandók ismételtelen munkába állni, ha elmaradt járandóságukat is hiánytalanul megkapják. Rendzavarás nem fordult elő.

Kereskedők, szücsők és kalaposok figyelmébe!

Külföldi nyers és kidolgozott **báránbőrök** Divatos kalapok minden minőségben napárákon alul, **Heinrich Práger** cégnél. Bukarest, Strada Carol I. 22.

Alkalmi húsvéti elárusítás!

Szőnyeg-ház **TELLMANN & WOCET** BRASSÓ BUZASOR

A szőnyegraktárunkon levő cikkeket húsvéig mélyen leszállított áron árúsítjuk. Függönyök, szőnyegek, futók, butorszővetek, ágy- és ottomántakarók.

Olcsó linoleum maradékok.

PESSZIMISZTIKUS HANGOK

Bukarestben a dunai államok gazdasági szövetségével kapcsolatban...

Bukarest, március 19.
Megírtuk már, hogy a német kormány szóbeli értesítést küldött a román kormánynak, hogy a Románia és Németország között még a múlt év folyamán megkötött preferenciális vámszerződést hajlandó lenne március 20-tól életbeléptetni.

Ez az értesítés román politikai körökben a meglepetés erejével hatott. Ugyanis a szóbanforgó szerződésnek már a múlt év folyamán, pontosabban november hó 15-én életbe kellett volna lépnie. Németország azonban különböző kifogásokkal mindmáig halasztotta a dolgot. Az ajánlat tehát, különösen pedig ily közeli terminusra igen furcsán hatott.

A liberális Viitorul odakonkludál, hogy a németek a preferenciális vámszerződés életbeléptetésével alapjában a Tardieu-féle dunai gazdasági államszövetség tervét akarják ellensúlyozni. E szövetségből ugyanis a francia elgondolás szerint Németország kimaradna. Berlin tehát gyors ellenszakküzúásokkal próbálkozik, hogy a Duna-mentén érdekeit valamennyire biztosítsa.

A Viitorul, mely liberális hagyomány szerint százszázalékos frankofil politikát folytat, azt írja, hogy Románia nem dobhatja oda magát a német játékhöz. Ezzel szemben a hivatalos Neamul Romanesc, mely nyilván a kormány felfogását tükrözi vissza, ma feltűnő helyen a következőket írja:

Amikor a dunai államok gazdasági konföderációjára vonatkozó javaslatnak a konkrét megvalósítások útjára lépnek, akkor a Németországgal kötött egyezmény alkalmazása csakis öröndetes kezdeményezés lehet.

Ezek a sorok azt sejtetik, hogy a kormány a liberálisok állásfoglalásának ellenére örömmel üdvözlí. Németországnak a preferenciális szerződés életbeléptetésére vonatkozó javaslatát, ami annál inkább valószínű, mert a Tardieu-féle terv — úgy látszik — mégsem találta különösebb fogadtatásra hivatalos részről Bukarestben.

Külpolitikai téren tehát az ellentét magva ismét el van vetve a kormány és az ellenzék között. Nem csodálkoznánk, ha a közelmunkokban ismét felmerülne az a régi vád, mely a kormánynak németbarát hajlandóságokat tulajdonít, noha Románia külpolitikájának hagyományosan törhetetlen franciabarátának kellene lenni.

JORGA NYILATKOZATA

Egyébként a párisi L'Intransigeant legutóbbi száma a Tardieu-tervvel kapcsolatosan megszólaltatja Jorga miniszterelnököt, aki a következőket mondja:

Semmi hivatalosat nem kaptam eddig, azonban bizonyos az, hogy Franciaország részéről nem jöhet olyasvalami, ami ne jelentse az érvényes szerződésekben lefektetett jogaink megerősítését, Románia alapvető gazdasági érdekeinek elismerését annak a rangnak megfelelően, amelyet Európa ama részében, hova a sors vetett bennünket, birtokunk.

Tulajdonképpen nem létezik egy dunai egység, mivel annak a Fekete-Erdőtől kellene kezdődnie. Egy folyó nemzetközi út, de nem eszköz arra, hogy több országot akár csak az anyagi érdekek zászaja alatt is egyesítsen, mivel nyitva áll mindenkinek és bárhol.

Ténylegesen három Duna létezik: a Felsőduna, amely német s amellyel nincs mit kezdenünk, a Középduna, mely egyesítheti Ausztriát és Magyarországot és az Alsóduna, amely, ha nem létezik volna tulzott ambíciók, összefoghatna volna bizonyos viszonyokban Délkelet-Európa országait, kivéve természetesen Görögországot, amely földközítengeri és szigortörzsg.

Az egymást kiegészítő nemzeti gazdaságok nem egyesülnek maguktól. Különösen nem látom azonban, hogyan egyesülhetnének egyes nemzeti gazdaságok, mégha az államok szövetségesek és barátiak is, ha ezeknek nemzetgazdasága egymással konkurál.

De amikor hiányzik a jó emlékek és a jövődó közös reményeinek lelki közössége is és amikor vannak győztesek, akik hajlandók lennének elfelejteni a győzelmet, de vannak legyőzöttek is, akik szeretnék visszacsínálni ezt a győzelmet, akkor a dolog részemre még nehezebbnek látszik.

Jorga nyilatkoztának ez a része élesen bizonyítja, hogy

a román kormány sok pesszimizmussal tekint a Tardieu-terv elé.

Ezt a pesszimizmust nem enyhíti az, hogy a miniszterelnök nyilatkoztának további részeiben udvarias szölamokat talál a francia kezdeményezés felé s azt nemesnek nevezi.

AZ ELLENZÉK IS...

Megjegyzendő, hogy Jorga és a mai kormányzat e pesszimiztikus véleményével nem áll egyedül. Erre vall leg-

alább is az, hogy Madgearu volt kereskedelmi miniszter a nemzeti-parasztpárt nemzetgazdasága ma szintén igen pesszimiztikusan nyilatkozik az Adeverulban a kezdeményezésről.

Madgearu kifejti, hogy sokan szeretnék azt a gazdasági egységet helyreállítani, amelyet Kelet-Európában az osztrák-magyar monarchia képviselt. Azonban ez a törekvés meddő. Ugyanis a monarchia korántsem volt oly kiváló gazdasági egység, mint azt ma általában fel szokás tiúnetni. Bizonyítja ezt, hogy a monarchiát gyakorta rázta meg átmeneti gazdasági válság, sőt az 1914-es krízis meglehetősen kritikus volt. De ha feltételeznénk is, hogy a monarchia nagyszerű gazdasági egység volt, az utódállamok kebelében lezajlott 15 éves gazdasági átalakítás után ennek az egységnek helyreállítása sikertelen kísérletnek bizonyulna csak.

Madgearu eme elvi tétel után kitér arra, hogy Románia érdekei mint kapcsolódnak össze Tardieu javaslatával és a kép, amelyet nyújt, meglehetősen elutasító. A francia kezdeményezés tehát, legyen még oly biztató is első pillantásra, sok nehézség után lehet csak olyan mustármag, amelyből valamilyen pálma felzsendül.

S ha felzsendül, ugyancsak nyomorúságos plántácska lesz.

Két író a vádlottak padján

— Melius József és Dánér Lajos esete —

Kolozsvár, március 19.

Két fiatal író hurcolt a vádlottak padjára — használjunk elnéző szavakat — a dilettantizmus érzékenysége. Hiszen igaz, hogy erre felé nem nagyon ujjongnak azért, ha palaki megmondja az igazat valamiről, amikor ez az igazság nem simogatja az emberek különféle hiúságait, sőt csakis akkor bocsátjuk meg az igazmondást, ha javunkra ferdit egy kicsit, vagy nagyot. Már pedig az egyik fiatal író, Dánér Lajos, egyetlen mondatért itélték el, amelyben azt merre leírni, hogy „a háborus nemzedék, büneihez mérten, megérdemelné a nyelvénél fogva való felakasztását.” Határozottan igaz, amit mond, mert 11 millió hősi halott porai, 18 millió özvegy és árva átkozódásai és ugyancsak 9—10 millió megrokkant ember műveltségjainak fogcsikorgatásai ugyanezt kiáltják az égbe és az új háborúra készülődők süket füleibe. Ezért anatóma alá helyezni palakit! Még hozzá olyan részről, amely nem illetékes arra, hogy egy író felett irodalmi ítéletet mondjon. Amint azt az ítéletből bebizonyította.

Ez a harc, amely két fiatal erdélyi író ellen zajlik, már önmagában véne sem lovagias, mert a szembenálló felek egyenlőtlén fegyverekkel küzdenek. Mind a két író, Dánér Lajos és Melius-Nelovánkovics Józsefet az iskolai paskalaposság érszorító bilincseivel először harcképtelenné tették és azután felszólították őket, hogy védekezzenek. Az angolok ezt aligha neveznék fair play-nek. Mert a fejükre olvasott „bünt” mindakettlen, mint írók kötettk el és nem mint teológusok és ha már törvényt kell ülni felettük, akkor az irodalom törvényeire lenne illetékes a teológusok ügyében, nem pedig teológiai törvények az írók ügyében. De tul ezen az illetékeségi tévedésen, annál a teológiánál, amelynek legfőbb fóruma dr. Makay Sándor püspök, egyike az erdélyi, sőt a magyar irodalom legizmosabb és legbátrabb büszkeségének, elviselhetetlen lidércnyomásaként hat az olyan ítélet, amelyet a tanári kar bírósága hozott — ó, nem vádlottak, nem két tehetséges teológus ellen, — az irodalom és a gondolat szabadsága ellen.

Dánér Lajos egy évre visszavetette a bíróság, — ez nem tartozik ránk, ha nem is tudjuk megtalálni a „bünt” könnyűsége és az ítélet súlyossága közötti arányt. Azonkívül eltöltötte erre az időre attól, hogy akár népaláírással, akár anélkül, bárhova bármít is írjon. Ez már ránk tartozik. Ez az ítélet betör az írói élet, az írói munkásság több megbecsülést érdemlő fellegrárába, mondjuk autonómiájába, ahol semmi keresnivalója nincs. Igaz, Galileit is ténre tudták kényszeríteni, hogy tagadja meg saját magát, azért a föld azóta is a nap körül forog és nem megfordítva. De négy száz esztendő mult el időközben, tekintetes Irodalmi Vésztörvénysek és a világ, ha nem is kilométerekkel, de egy-két lépéssel mégis előbbre van már. Legalább is irodalmi tekintetben. Hogyan egyeztethető össze a Luther Márton egyházának tudós akadémiáján feltételezett szabad emberi szellemmel az általános cenzura, az éppen református részről annyiszor támadott és gancsolt „Nihil obstat”, amit most rákaszottak a nöpendékek minden írására? Hát igazán olyan nagy baj, ha a teológusok között egy-két figyelemre méltó tehetség akad az irodalom számára is?

Melius N. Józsefet egy vers miatt ültették a vádlottak padjára, amelyben alítólag sértő kifejezések vannak a székely nép rovására. Ha ez igaz lenne, amit nagyon sokan az illetékesek közül határozottan tagadnak, akkor sem tartozik ahhoz a fórumhoz, amely foglalkozott az ügygel, de meg nem is volna elintézhető egy bocsánatkérő nyilatkozáttal. De Melius nem sértett meg a versével senkit, legfeljebb az ars poetikát, ami igazán nem esik a teológiai ítélőszék kompetenciájába.

Nem. Ez a két ítélet két fiatal, biztató erdélyi magyar író ellen nem csorbitott az írói mivoltukon egy jótányit sem. Ha Dánér és Melius be fogják váltani a hozzájuk fűzött reményeket, akkor minden ítélet, cenzura és bocsánatkérés ellenére az irodalom és a közönség józan ömege el fogja ismerni őket. Ha viszont hozzáilleszkednek az itélethozók szelleméhez akkor, éppen akkor fogják csak igazolni a mostani ítélet helytálló voltát, hogy semmi közük nincs az irodalomhoz. Akkor mi is megszavazzuk ellenük a cenzurát. De addig — nem.

(s)

Orbók Attila a „Párisi leány” című regényének közzését ma kezdi a B. L.

B. L. 7. OLDAL

Amerika újabb szigorú rendelete a bevándorlás ellen

Most már művészeknek sem adnak beutazási engedélyt, még rövid időre sem

Newyork, március 19.

Az Amerikai Egyesült Államok kormányának javaslatára a törvényhozás tegnapi rendkívüli szigorú intézkedéseket hozott a bevándorlás ellen.

Mindenekelőtt kimondották, hogy a bevándorlási kvótát az eddiginek egytizedére szállítják le, ami már olyan minimális szám, hogy

szinte egyet jelent az Egyesült Álla-

mokba való bevándorlás teljes betiltásával.

Másrésről kimondották, hogy teljesen betiltják művészeknek, zenészeknek és színészeknek az Egyesült Államokba való bevándorlását, sőt még rövid időre való vendégvándorlást is.

Végül a beutazáshoz garanciaképpen letétbe helyezendő összeget hétezer dollárra emelték fel.

Hiába, ötletekben nincs hiba

Csokoládét kért és közben lefoglalta a gyárberendezést másnak az adótarlozásaért

Még egy épületes fejezet a kolozsvári adóinkvizíció furfangjaiból

Kolozsvár, március 19.

A mult héten Blázi Lajos 62 éves munkanélküli cipész minden holmiját árverezette el a kolozsvári adóhivatal olyan 9000 lejes hátrálék miatt, amellyel sohasem tartozott, most pedig egy újabb hasonló adómerénylet készül Marosi Kálmáné, kolozsvári csokoládé-üzemtulajdonos ellen, csak sokkal furfangosabb módon.

Marosi Kálmáné özvegy édesanyjával, Zéger Ferencnével egy udvaron lakik a Tordai út 4 szám alatt, ahol az üzem is van. Az elmúlt tavasszal történt, hogy egy szombati napon

beállított Marosinéhoz a második kerületi adóhivatal Holdea nevű tisztviselője és előadta, hogy szeretne egy kis csokoládét vinni a feleségének, de nincs rá pénze. Marosiné megajándékozta Holdeát egy kisebb csomaggal, aki hálával köszönte meg és még jóideig elbeszélgetett a tulajdonosnővel, azután

elment. Talán egy héttel később megjelent az üzemben egy adóhivatali ember és odanyújt Marosinénak egy ívet, hogy írja alá. Marosiné előbb megnézte, hogy mi az és a legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy egy foglalási végzést akarnak vele aláírni, amely szerint a kerületi adóhivatal valami hatezer lej adótarlozása miatt lefoglalta a csokoládé-üzem gépeit.

A foglalási jegyzőkönyvet pedig az a bizonyos Holdea nevű tisztviselő írta alá, aki az ingyencsokoládét kapta.

Pedig informálva volt a tényállásról, mert előzőleg Zégernével is tárgyalt.

Természetes, hogy Marosiné a foglalási jegyzőkönyv aláírását kereken megtagadta, mert ő nem tartozik az adóhivatalnak semmivel, hanem az anyja, akinek csakugyan van 6000 lej körüli házadótarlozása. Hat hónapig nem is zavarták többé Marosiné az adó miatt, de novemberben megjelent a végrehajtó az üzemben, hogy elvigye a lefoglalt berendezést, de a tulajdonosnő tiltakozásának hatása alatt elállott ettől a szándékától.

Öt hónapig megint nem történt semmi, mig most március 16-án újra kiszállott a végrehajtó és közölte Marosinéval, hogy szigorú utasítása van a lefoglalt gépek elszállítására. Hiába érvélt Marosiné azzal, hogy neki nincs háza, tehát házadótarlozása sem lehet, mert ő csak bérlő az üzem által elfoglalt helyiségben, az adóhivatal nem hajlandó engedni.

Azt mondja, hogy Marosiné igényelje ki a berendezését, ha nem tartozik.

De miért hajtának végre és vernek költségbe valakit, aki nem tartozik? És mit csinál Marosiné, ha a géneit elviszik és el kell bocsássa az alkalmazottakat, arról már nem is beszélve, hogy miből fogja Marosiné a maga adóját fizetni, ha nem engedik dolgozni?

Asíra (Apolló) Mozgó BRASSÓ.

Ma

Busier Keaton

németül beszél a

„Modern Casanova”

cimű beszélő filmben

Paul Morgan, Égon von Jordan és Marion Lessinggel.

Husvétkor! WILLY FRITSCH és NAGY KATO Husvétkor! legújabb és legnagyobb filmje.

Vasárnap déli előtti nagy matinéelőadás: „Az álmarsal” Kacagni fog! Nevetni fog! — Röhögni fog!

MÁRCIUS 21.

A PÁRIZSI LEÁNY

ELSŐ FEJEZET,
amelyből kiviláglik, hogy a jó szív
sohasem öregszik meg.

Valihora plébános ur, litánia után a falu postahivatalába sietett, olyan fürgé léptekkel, mintha nem is nyomta volna vállát hatvannyolc esztendő, amelyből harmincnyet itt Monostoron töltött el egyhuzamban. A pesti újságokat ilyenkor, hat óra tájt hozta át a postakocsi Nagyléváról, a járási székhelyről, ahol a délutáni gyorsvonat egy percre megállt, hálá a kerület öreg, de buzgó képviselőjének, Dobonits Istvánnak, aki ezt a nagy vívmányt két év előtt, kortesbeszédjében megígérte és keresztül is vitte a magas miniszteriumnál.

A főtisztelendő plébános ur nem a pesti újság miatt sietett két hét óta mindennap a postára. Szerette ugyan a világi eseményeket figyelemmel kísérni, de soha nem tartotta fontosnak, hogy a nagy szenzációkat rögtön megtudja. Megtörtént gyakran, hogy három-négy napig sem tépte le az újság címszállagját és aztán egy napon olvasta ki a félretett számokat, behevén mulasztását, mert a restanciát semmiben sem szerette. De hát néha, kivált nagyobb ünnepek előtt, vagy szőlőérés idején nem ért rá, hogy a nagyvilágról tudomást vegyen s — minthogy ahogy mondogatni szokta — jólesett olykor kissé elmaradozni a nagy rohanásban.

A plébános Párisból várt levelet valamely egészen titokzatos ügyben, amelyről nem nyilatkozott Gizinek, a postáskisasszonynak, pedig ugyancsak kíváncsi volt rá, hogy a főtisztelendő ur, aki csak pesti magkereskedőkként, meg a kecskeméti falkolával levelezett, vajjon miféle összeköttetésbe került azzal a nagy nyugati metropolissal, ahonnan a kis faluba tizenkét esztendő póstamester-sége alatt mindössze csak egy tucat levél érkezhetett.

Alighogy betolta a plébános a hivatal rozoga ajtaját, Gizi kisasszony már kikiáltott a sárgára mázolt farács mögül, ahol évek óta készítette a stafirungját; volt reáérő ideje elég.

Diadalmas hangon jelentette — Megjött az a várva várt párisi levél, kedves főtisztelendő ur!

Es már nyújtotta is ki a rácson a hosszú, szűk formájú levelet, amelynek balsarkában ez a nyomtatott felírás állott: „Légation de Hongrie”, ami aztán még inkább felelt az ő Gizi fantáziájának, aki egy szót sem értett franciául.

— Hálá legyen az Urnak! — szakadt ki a plébános melléből a boldog felkiáltás. Izgatottan felhasította a borítékot okuláréjának szárával, aztán az udvarra nyíló ablak közelébe állott és elolvasta a levelet, amely szinte zizegett remegő kezében.

„Mélyen tisztelt Plébános Ur!

Szíves megkeresése folytán a francia hatóságok segítségével sikerült megállapítanunk, hogy néhai Berczelly Károly festőművész árvája, Berczelly Zsuzsanna kisasszony Párisban él, iskoláit is itt végezte és jelenleg a „Printemps” áruház alkalmazottja. Lakáscíme: Páris, V. kerület, 19 rue le Goff. „Hotel de l'Esperance”.

Főtisztelendő Plébános Ur kívánsága szerint a kisasszonyt érdeklődése felől nem értesítettük.

Egyébként alkalmam volt a Párisi Magyar Egyesület főtákarával beszélnem, aki a kisasszonyt régebről ismeri. Az illető ur a kisasszonyról a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott. Már három esztendeje, édesatyja halála óta teljesen a maga erejéből tartja fenn magát. A magyar nyelvet kissé törve beszéli, ami érthető is, mert édesanyja francia nő volt, atyja halála óta pedig franciák között keresi kenyerét.

Főtisztelendő Plébános Urnak mindenkori a legnagyobb készséggel állok rendelkezésére és maradok őszinte tisztelője:

Hornai Zoltán,
követési titkár.

A plébános megegyezően elolvasta a levelet s közben kipirult az örömtől. Aztán benyúlt a fülkeablakon és hálásan rázta meg a postáskisasszony kezét, mint ha csak neki köszönhetné volna a jó újságot.

— Köszönöm, aranyos Gizi! Köszönöm!

A postáskisasszony kíváncsiskodott: — Mi jó hírt küldtek a főtisztelendő urnak abból a nagy városból? Mert látom, hogy nagy örömet szereztek a levéllel...

— Majd elmondom... Most még titok. És sietnem kell a kastélyba, a nagyasz-

zonyhoz... Isten megáldja, kedves Gizi...

Szopora léptekkel vágott neki a piac-
térnek, ahol még a délelőtti eső után maradt nagy pocsetták állottak útját. Azonban az öreg ur ezuttal azzal sem törődött, hogy besározza a reverendáját, átszelte a teret, hogy minél rövidebb úton jusson el a kastélyhoz. Át kellett mennie a Szunyogoson, a falunak azon a részén, ahol a düledező sövény — és görékerítések mögött a szellőrekl apró házcskái húzódtak meg. A kapuk mellett a padokon öregek üldögéltek, akik nagy tisztelettel üdvözölték a plébánost, a játszadozó gyerekek pedig félreálltak az utból és hangos „Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus”-sal köszöntötték, aztán elcsodálkozva néztek papjuk után, aki nagy sietséggel alig fogadta az üdvözlésüket, nem hogy megállt volna néhány szíves szóra, mint máskor szokta tenni.

A falu végéről már pompás széles út vezetett fel a lankás dombra, amelynek tetején állott nagy park lombos fái között a „kastély”, a nagyasszony hatalmas, emeletes kúriája. Az elhanyagolt, tágas, ódon ház emeleti ablaksora vakon szomorkodott; a fakó zsugabútorok már évek óta eltakarták az ablakzsemeteket, festésük lekopott, összeropadozott és a por vastagon beleperte.

Nagy csönd borult a házra, amely mögött a hosszú dombláncot szőlők takarták. A gazdasági épületek és a gazdasági ház a szőlők tulsó oldalán volt, a széles völgy mentén, ahonnan az egész Vannay birtokot, amelyet a távolban akácok határolt, jól be lehetett látni.

A plébános, amikor nagyszuszogva a kúria felé kitért kapujához ért, megállt és előkotorászta tarka zsebkendőjét, hogy homlokáról letörölje az izzadságcseppeket. Testes ember volt s a sietség kifulladásra. Mialatt a kapuban kissé kifújta magát, azon tűnődött, hogy vajjon helyes dolog lesz-e mindjárt előállnia a nagyasszonynak azzal a párisi levéllel. Mert hát a hír tulajdonképpen a nagyasszonyt érdekelte. De most hirtelen kételyek szállottak meg a főtisztelendő urat, — vajjon fog-e egyáltalában örülni Vannayné, hogy sikerült felfedezni távoli rokonát, a Berczelly kisasszonyt.

Mert hosszú históriája volt ennek a levélnek.

A nagyasszonynak, özeve Vannay Tamásnének mindkét fia elesett a háborúban. A gazdag öreg hölgy úgy elárvult, hogy lelkével már nem is volt a földön, hanem abban a másik ismeretlen világban kutatott átszellemülten, ahová sorjába eltűntek övéi, előbb a férje, akit javakorában elvitt már tizenhét esztendeje egy hirtelen támadt betegség, aztán két fia, Iván és László, akik a háború utolsó éveiben hullottak el a szörnyű viharban, amely a nemzetek fájórl a legvirágosabb virágokat, az ifjúságot sodorta le. Az Isten csodája volt, hogy a szörnyű csapásokba ez az amugy is törékeny, áldott jó asszony, fiaitól élő-haló anyja el nem pusztult. Mérheterlenül nagy gyászát nem gyógyíthatta az évek múlása sem, hiszen életének minden célja abban a sötét ismeretlenségbe merült el, ahonnan nem jó vigasztaló reménység. A kiknek senkiük sincsen, azok nagyon hamar megbatároznak a halál gondolatával, — ott túl az élet határán az ő számukra népebb világ van...

Hogy Vannayné mégis átvégződött valahogy a gyilkos csapások rettentő kínjain, hogy túl bírta élni fiainak pusztulását, akiknek nem csak életét, de legkisebb szenvedésüket is szívesen váltotta volna meg a saját életével, az elsősorban a plébános érdeme volt, aki a vallás vigasztaló ígérel, hűséges ragaszkodásával, nagy barátságával valóságos visszavetítette a pusztulástól, a sir széléről, ahová az önmegtagadó gyász, a végtelen elhagyatottság vigasztalan érzése juttatott.

A plébános urat Kati, a „belső leány” vezette be a földszinti sarokszobába. Kati leányzó volt ugyan, de már közel járt az ötvenhez. Ő volt a legbenfentesebb az egész személyzetből és ha a gazdasági valamelyes reformot akart bevezetni a gazdaságba, — elég ritkán fordult elő nála az effajta buzgólkodás — előbb a belső leányt győzte meg, aki aztán igyekezett befolyásolni a nagyasszonyt.

Amikor áthaladtak a tornácra nyíló hall-szerű nagy szobán, amelyet a széles ablakokon át betóduló alkonyati napsugár sárga kévéi egészen előtűntek, Kati megjegyezte:

— Foga van már a napnak, főtisztelendő ur.

— Május lesz három nap múlva. Tavasz van...

— Örült a nagyasszony a szép időnek. Csunya áprilisunk volt...

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK ÉS GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Olcsón és izléseken öltözködhettek úgy belső, mint prima angol szövetekből

Végh Dénes
uriszabóságánál BRASSÓ,
Kapu-utca 19. - I. emelet.

Óra-, ékszer- és látszerészeti cikkek

Köpe és Bazant-nál
BRASSÓ, Kapu u. 46.
Javításokat pontosan és olcsón eszközölünk

Bőriparos Mesterek Árucsmakában

BRASSÓ, Rózsator

Nagyvárostokban kaphatók: a „DERMATA” (Remor) összes bőrgyógyászati, igen jutányos árban és a szakmához tartozó összes kellékek, raktári és méret utáni felszerelés. — A mester urak szíves támogatását kérjük!

Kósa Albert
férfi-divat szabósága

Öltönyöket, felöltőket leszállított árak mellett készítek, míg a készlet tart. Elsőrangú munka. Legújabb szabászat Brassó, Károly király-u. 6

Rudolf Lang
BŐRKERESKEDEŐ,
Brassó, Lópiac 8.

Talp és cipőfelsőbőrök, cipéskellékek, cipőfelsőrész készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Mindenfajta KARPITOS MUNKÁT
prima kivitelben, a legmérsékeltébb áron készítek

Szabó kárpitos
BRASSÓ, VÁR-UTCA 44.

Kohn Ignác
KALAPSZALON,
Brassó, Kapu-utca 32.

Megérkeztek a legújabb modellek. Olcsó árak, már 200.— Leitől.

COMBOS uriszabósága
BRASSÓ, KAPU-UTCA 41.

A tavaszi szezonban és állandóan ÖLTÖNYÖKET, FELÖLTÖKET és minden szakmába vágó munkát mérsékelt áron készítek.

TEICMANN BÉLA
uriszabósága
BRASSÓ, LÓPIAC 12.

Mérsékelt árakon jól szabott ruhákat készítek.

Dolgoztasson

Lengyel Testvérek
URISZABÓSAGANAL,
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 15.

Mérsékelt árak!

R. HERMANN
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 31.

Bőrjeslődéje
elvéallja redikülök, cipők, bőrbutorok és mindenféle bőrtárgy szakszertű festését és átfestését.

TARTÓS HULLAM,
ondolás, manikűr, hajfestés, legjobb

Balázs hölgyfodrásznál
BRASSÓ, CÉNA-UTCA 7.
Garantált eredmény!

Alapított 1905-ben. — Aranyéremmel kitüntetve —
Kárpitos és díszítő szakmába vágó mindennemű párnázási munkálatokat a legszellősebb árban vállalja

Vajda Gyula
Brassó, Take János (Uj-n.) 14.
Ugyanott nülük párnázott butorok eladók.

Jutányos árban beszerezhető
sezlonok, madracok

GERSCH-kárpitosnál
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 51.

FÉRFI és NŐI FODRÁSZ MUNKA
LEGOLCSÓBB, MERT LEGJOBB

KRAUSE OSZKÁR
FODRÁSZSZALONJÁN
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 32

Ne sajnálja a fáradságot, győződjön meg!

Hölgyek figyelmébe!

Akar szép alakot? Keresson fel

GUTERMAN
fürdő- és ortopéd-szalont
Brassó, Lencsor 29.

Szép alakot szebbé teszünk, deformált alakot, test hibáit eltüntetünk és széppé váruzzuk. — Fűző, melltartó, prínusz, mindenfajta has- és nyenikus-részt változtatos me-
delvényben és olcsó áron állí-
tunk. — Hat havi jótállás és díjlatlan javítás!

DÁNÉR
cipőfűző és raktára Brassó, Lencsor 30 sz.

Saját készítésű sport-bakancsok, férfi és női cipők szolid árban. — Kész-
munka. A központi hitelroda tagja.

Mindenfajta KARPITOS MUNKA
és kárpitozott butor modern kivitelben,
telkiismeretesen és olcsó áron készítek

A. Binder-nél
BRASSÓ, ÁRVAHÁZ-UTCA 41.

Legújabb divatu, elegáns és tartós kidolgozású uri ruhákat készítek mérsékelt áron

Sükösd József
URIDIVAT SZABÓSÁGA
Brassó, Regina Mária-utca (volt Fekete-
utca) 4.

N. Szabó M.
FEHÉRNEMÜ- és VEGYTISZTÍTÓ
Ipartelep: Brassó, HOSSZU-UTCA 32.
Gyűjtőhelyek: Weiss Mihály-utca 16. és
Kut-utca 20. (volt 8. sz.).
ELSŐRENDÜ SZAKMUNKA!

A felsőrákosi

Mária Borviz
kellemes ízű, jó és olcsó.
Főlerakat:
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 41.
Kisebb tételeket is házhoz szállítunk.

Jakab István
női divatszalonjában
BRASSÓ, KAPU-UTCA 34.

A legújabb modellek a legizlésebbben lesznek kiállítva.
Mérsékelt árak.

VICTORIA KALAPSZALONBA
BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 23.

megérkeztek a legizlésebb tavaszi és nyári modellek. Alakításokat, formálásokat vállalunk. Ugyanott gózműfestés, vegytisztítás, felelősség melletti felvétel helye. LEGOLCSÓBB ÁRAK!

Cipők
Legelőgánsabb kivitelben, megrendelés után

BARDÓCZ Cipőszalon
BRASSÓ, KAPU-UTCA 54.

Bálint uriszabósága
BRASSÓ, KAPU-UTCA 7.

Izléses, jól szabott ruhákat, stb. készítek, mérsékelt árakon!

Legolcsóbban mos, fest, tisztít!

W. Körner
BRASSÓ, CÉNA-UTCA 1.

PARKETTFELGYALULÁST,
tisztítást, új parkett lerakást, szak-
szertűen és olcsón végez

Utász Mihály
BRASSÓ, HÁTULSÓ-UTCA 27. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vasárnap betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-ezés

Csontkemény szappant

vásárolhat nálunk állandóan, szigorúan gyári árban!

Kereskedőknek gyári engross árak.

N. & A. BINDER

szappan- és illatszer szaküzlete

Brassó, Kapu-utca 48.

PEKINGI KACSA TOJÁS és LEHORN tojás kapható Arbor baromfi udvarban, Brassó, Hosszu-u. 155 szám alatt. 17209.

A legértékesebb és legfinomabb CÉRNAHARISNYÁKAT, KIRÁNDULÓ GYAPJUSZALMÁKAT, GYERMEKHARISNYÁKAT készítenek, vastag harisnyák fejlelését vállalom. Brassó, Str. Dr. Bačov 6., földszint. Új kórházzal szemben. 17115.

Elhasznált BOROTVAPENGÉBŐL 2 lejért újat csinálunk. Gyűjtőhely: Binder szappanüzlet, Braşov, Kapu-utca 48. 17151.

Trenchcoat-ok

Lei 600-tól

Férfi öltönyök mérték után legolcsóbban

Rosenberg

Ruhaáruház

BRASSÓ, KAPU-U. 32

Keresek egy szénaprést megvételre. Ajánlatokat Kiss Gyula, Mediaş, Str. Izvor 4. 17269.

Nagyon szépen fejlett 2 éves bika eladó. Ajta-majlok (Középtáján). Dr. Polonkay-nál. 17247.

Keresem megvételre Jókai Mór összes műveit, ajánlatokat ármegjelöléssel „Jókai” jellegre a brassói kiadóba. 17273.

Allást nyer

Nagyoneden a főtéren kávéház étterem részére keresetnek szakképzett óvadékképes bérő, vagy üzletvezető (nő is lehet) április elsejére. Felvilágosítást nyújt Rosenberg, Turda, Metropol kávéház. 17256.

Forgalmas helyen levő étteremhez, vendéglőhöz szakember-társat keresek betegség miatt azonnal. Cim 17238. szám alatt a brassói kiadóban.

GAZDASSZONYT keresek falura, perfekt főzőnő, tisztát, egészségeset, szorgalmat, megbízhatót. Lázárné, Hia. 17272.

Brassói családhoz Constanta-ba mindenek leány vagy asszony kerestetik. Érdeklődni lehet Brassó, Vár-utca 51. Liehn. 17261.

Allást keres

Szerényigényű, agilis, a bankszakma minden ágazatában jártas, garanciával rendelkező hivatalnok bármilyen szakmában állást keres. Használt Continental irógép és telefon kerestetik. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a brassói kiadóba. 17271.

Házivarrónő, ki gyerekruhát is varr, olcsón ajánlkozik. Lukács, Brassó, Kut-u. 36. 17263.

Lakás

LAKÁS 3 szobás kerestetik Bolonyában május 1-re, pontos fizető részére, ajánlatok „csendes lakó” jellegre kérik a brassói kiadóba. 17268.

Szoba-konyhás lakás április elsejére kiadó. Brassó, Alsó-Fővény-utca 3. 17266.

Keresek Brasóban napos oldalon butorozott szobát, lehetőleg postaréten vendéglő, vagy pensió közelében. Popescuné, Bucureşti, Str. Arges 15. 17274.

Kiadó! Központban modern komfortos lakosztály, Continental szálló mellett. Központi fűtés, melegvíz szolgáltatás, lift. Alkalmos irodának, orvosi rendelőknek stb is. Bucureşti, Str. Regală 4. 17275.

KIADÓ üzlethelyiség, fűszerüzletnek igen alkalmas. Brassó, Kut-utca 38. (Calea Victoriei). 17265.

Kiadó: 3 szoba, fürdőszoba, konyha, terrasz. Brassó, Kőbánya-utca 53. (General Prezan). 17262.

Keresek 4-5 szobás modern lakást. Ajánlatokat C. Bühler Banca Comercială Italiană şi Română Braşov. 17264.

PONTOSAN FIZETŐ, fiatal gyermektelen házaspár 3 szobás, konyhás, fürdőszobás lakást keres, belvárosban. Címeket „Jó lakó” jellegre a brassói kiadóba kérek. 17225.

KERESEK lehetőleg azonnalra 2 esetleg 3 szobás, fürdőszobás lakást. Címeket: „Egészséges lakás” jellegre a brassói kiadóba kérek. 17255.

Uri családnál kiadó különbejárattal butorozott szoba, fürdőszoba és zongora használatra, egyedülálló urnak, vagy két nőnek, esetleg teljes ellátással is nagyon olcsón. Cim 17241 szám alatt a brassói kiadóban.

Kiadó 2 szoba konyha, előszoba, fürdőszobás, portmentes modern lakás, Brassó, Alsófővény-u. 1/a. 17216.

Vegyes

IMPOTENCIÁT azonnal szüntetünk. Válaszbélyeges leveleket a brassói kiadóba kérünk „Diszkreció” jellegre. 17158.

Megérkeztek a legújabb nikkalapújdonságok! Átalakításokat 70 lejért vállalom. Brassó, Kapu-utca 36. udvarban.

Könyvek

CROKER REGÉNYEI kötetenként csak 35 lej. A falu szépe, A guruló kő, Jogos büszkeség, A kevély Katalin, Lismoye, A másik, Női diplomata, A szép Neville kisaszony, A vándor madár, Váratlanul. — BENICZKYNÉ BAJZA LENKE regényei szintén csak 35 lej kötetenként. Az áttűtetett virág, Családi hagyomány, A házasság titka, Hercegi korona, Nyomavestett, Rang és pénz, A hegyesség tündére. Kaphatók a Brassói Lapok könyvostályában.

Jön a tavasz!

Levetjük a hócipőt, bundát!

HERCULES S.A.

GYÁRI LERAKATÁHOZ

BRASSÓ, KAPU-U. 41

megérkeztek a legújabb szezonujdonságok

Kötöttárak, harisnyák, dus választékban.

Irányárak:

Tweed-ruhák	990 Lejtől
Pullover rövid ujjú, szezonujdonság	220 Lejtől
Sportbluzok, legújabb divat	195 Lejtől
I-a selyemharisnyák	80 Lejtől
I-a florisnyák	35 Lejtől
Férfi zokni	20 Lejtől

TEKINTSE MEG KIRAKATAINKAT!

Tiszta vér — tiszta bőr!

Vértisztításra ne használjon kenőcsféléket, hanem tartson alapos kurát Prof. Péter vértisztító teájával. Ügyeljen arra, hogy felnőttek és kis gyermekek részére külön-külön keverék készült. Középszkolai korban levő lányok és fiúk a felnőttek részére összeállított keveréket használják az eredeti csomagoláshoz mellékelt használati utasítás szerint. Prof. Péter vértisztító teája megszüntet pattanást (Acne vulgaris) bőrsömört, hajótvart, vart, hólyagot, a bőrmirigyek elgennyesedését, fiataloknak bőrkütségeit, skrofulát, eczemát, erős vér okozta orrvörösséget, bőrvizsketéseket. Ezen tea nagyra becsült háziszor, melyet családok egymásnak szívesen ajánlanak.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Írásbeli rendeléseket Csillag gyógyszerárhoz, Brassó, Hosszu-utca 5. intézendők.

A Brassói Lapok páratlanul olcsó kotta-vásárja

Küldjön be 20 lej

Küldünk 10 tánc-kottát

vagy magyar nótát.

Kizárólag új példányokat.

Üzlet felhagyása miatt

megkezdődött a hatóságilag engedélyezett

Végkiárúsítás

HAAS J. cégnél,

BRASSÓ, Str. Reg. Carol (v. Kapu-u.) 10

Ha a gyomorban túlsok sav képződik, beáll a gyomorfégés.

A gyomorsav elég kellemetlen módon néha felszáll egészen a torokig. Ha ez az állapot hosszabb ideig eltart, még gyomorfekély is keletkezhetik, amely a gyomorfalakat áttöri és így a beteg életét is veszélyezteti.

Azok a személyek, akik gyomorbántalmakban szenvednek, vagy érzik, hogy néhány órával az étkezés után, bizonyos ételek, vagy ételrészek meg megmaradtak a gyomorban, azonnal megszabadulhatnak bántalmaiktól, ha a nem hajtó dr. Göllis-féle étport beveszik. Ára 52 lej.

Csak gyógyszerárakban és drogériákban kapható, még pedig kizárólag védjeggyel és dr. Jos. Göllis utódai Wien aláírásával ellátott eredeti dobozokban.

Most jelent meg!

Az Ügyvédi Kar szervezéséről szóló

TÖRVÉNY

MAGYAR FORDÍTÁSA

az eredeti román szöveggel együtt. ÁRA 80 lej.

Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

UJDONSÁG!

PITIGRILI:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes túlfűtött szenvedélyes és mélységesen szép, hol könynyekig megnevetteti az embert.

A 264 oldalas könyv ára 84 lej

Kapható a BRASSÓI LAPOK Könyvostályában

Mosóöördög

Számos érdeklődő kívánságára eredeti árban szállítom az eredeti

Mosóöördög

mosókompresszort. Részletfizetésre is

J. WONDASCHKE

BRASSÓ, KÖZÉP-UTCA 96/a. szám.

Ugyanott mérsékelt díj ellenében ki is kölcsönözzük a mosókompresszort. Levelezőlaphívásra házán bemutatjuk

Ház eladás

(Második folytatás).

13. Nagyon szolidan épült földszintes lakóház, forgalmas helyen, szép gyümölcsös kerttel és nagy pinche lyiségekkel.
14. Emeletes bérház, város központjában, szép bérjövdelemmel.
15. Szálloda étteremmel, teljes berendezéssel, régi és jól bevezetett jó hírű vállalat, elsőrendű forgalmas helyen a legjobb tőkebefektetés.
16. Szép építkezési telkek és gyümölcsös kertek, napos helyen, villa építkezésre nagyon alkalmasak.
17. Emeletes villa, gyönyörű napos fekvéssel, csodás kilátással és jó bérjövdelemmel, adómentes.
18. Kis bérház, a Porond utcában, 2 lakással, nagyon jutányos áron és sok más ingatlant a város minden részében és különféle áron állandóan eladó a brassói közvetítő irodában.

V. W. Dressnandt & Co. BRASSÓ, KAPU-UTCA No. 52, (új szám!)

B. L. Felelősszerkesztő Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatának kiadásán és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lej — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnabás 10. (Oszán Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — Torda-Aranyos, Marostorda és Kisküküllőmegye kerületi megbízott (Bernát Ernő). — Tg-Mureş, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piaţa Regele Ferdinand 53. — Nagyszeben: Str. Turului 13. (Szigetváry László). — Szatmár: Csokonai-utca 10. (Várdi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágysomlyó: (Heller Ernő). — Temes, Arad és Krassószörényvármegyék: (Németh Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31 — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfakkal kérem.

Olcsón eladó

több Chevrolet-autóbusz, karosszéria és autókalkatrész. — Felvilágosítást nyújt idősebb. Miess M. Brassó, Hosszu-u 18

Modern 3 és 4, esetleg 6 szobás

lakás

irodai célokra is alkalmas, kiadó. Közlelebit: Brassó, Kolostor-utca 28 (36)

Siessen jeleníkezni!

az Európa utazási irodánál Brassó, Korona-szálló

a budapesti társas utazásra

Indulás május 5-én. — Részvételi díj 3 részletben fizetendő. Jeleníkezni lehet az Erdélyi Kiskereskedők Szövetségénél is BRASSÓ és minden Európa menetjegyi irodában.